

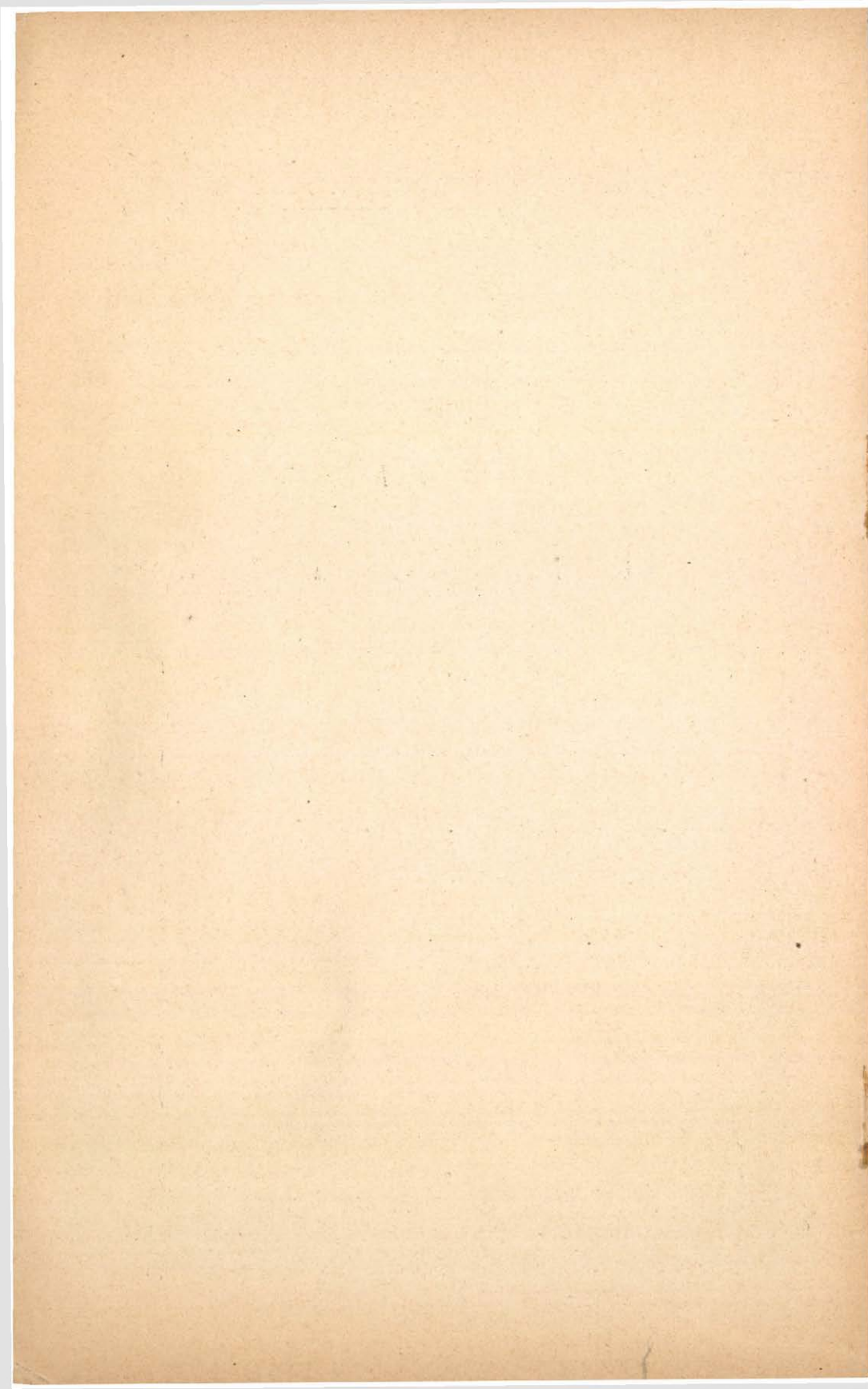
A
BUDAPESTI ÁG. HITV. EVANG.
MAGYAR ÉS NÉMET EGYHÁZGYÜLEKEZET
NÉP- ÉS POLGÁRI ISKOLÁJÁNAK
ÉVI ÉRTESEITŐJE

AZ

1899|1900. TANÉVRŐL.

XXI. ÉVFOLYAM.

BUDAPEST,
MÜLLER KÁROLY (ezelőtt MÜNSTER K.) KÖNYVNYOMDÁJA
(II. Fhg. Albrecht-út 3—5. sz.)
1900.

A

BUDAPESTI ÁG. HITV. EVANG. MAGYAR

ÉS

NÉMET EGYHÁZGYÜLEKEZET

NÉP- ÉS POLGÁRI ISKOLÁJÁNAK

ÉVI ÉRTEBITŐJE

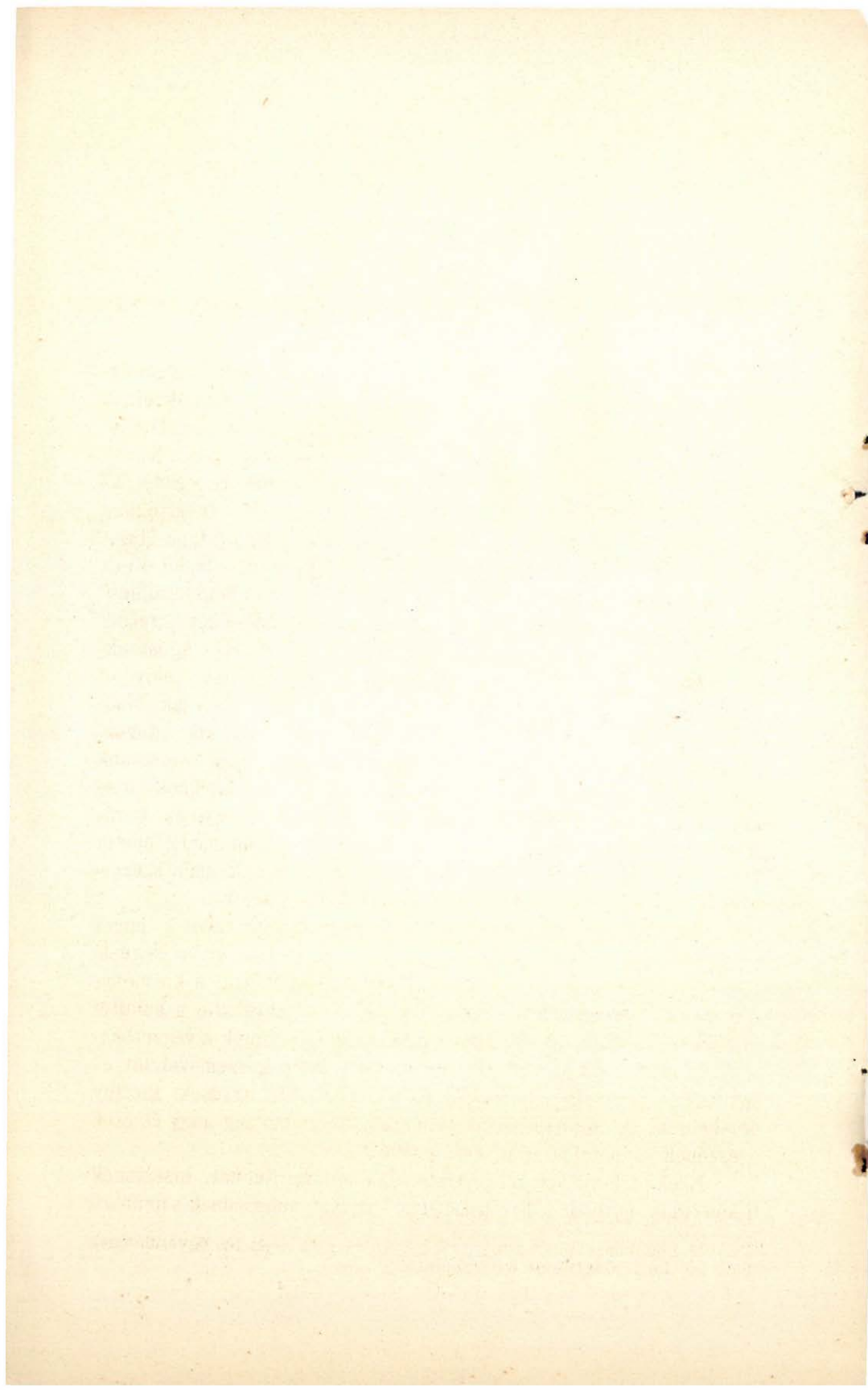
AZ

1899|1900. T A N É V R Ő L.

XXI. ÉVFOLYAM

B U D A P E S T,
MÜLLER KÁROLY (EZELŐTT MÜNSTER KÁROLY) KÖNYVNYOMDÁJA
(II., FŐHERCZEG ALBRECHT-ÚT 3-5. SZ.)

1900.

Luttenberger Ágost*)

Szomorú és fájó érzelmek vesznek erőt rajtunk, valahányszor látjuk, hogy a halál egy-egy társunkat kitörli sorainkból. A föld élő gyermekét rettegés és kinzó gyötrelem szállja meg, látván, mint teljesedik be az egyénen az irás: porból lettél, porrá leszel. Érzékeink, melyek a testi léthez kötöznek; tudásunk, mely az anyag határai közt mozog; érzelmeink, melyek élő valóságokban születnek s élő valóságokat fűznek egybe: mind-mind a tapasztalat és érzés közvetlenségével bizonyítják, hogy a halál a testet öltött egyéni létnek elmulása s hogy ezt a sorsot senki el nem kerülheti. Ime soha sem szunyadó önzésünkben saját végzetünket siratjuk akkor is, a mikor „busan omolnak könnyeink“ *Luttenberger Ágostunknak* még be nem gyepesedett sírja fölött. A szeretet, melylyel magunkhoz öleltük, csak veszteségünket súlyosbitja és csak bizonyosabbá tesz a felől, hogy mi is elérkezünk ama kis ajtóhoz, melyen ő, a kit szeretttünk, már átlépett. De saját végzetünk mindnyájunknak végzete s az önzés könnyéből a közösségnek leg-erősebb kötelékei fonódnak. A könnyek, melyekkel egy-egy barátunk sírjánál önmagunkat siratjuk, nemcsak bennünket, élőket fűznek egy nagy közösségbe, hanem összekapcsolnak ama szereteteinkkel is, a kik immár a szebb hazába költöztenek.

Jaj, de miért vágyódunk ebbe a nagy közösségbe s miért vezet ide még önzésünk is? Vajjon a köznek, az emberiségnek szeretete enyhíti-e bánatunkat amaz egyén elmulásán, a kit meleg érzelmekkel csatoltunk magunkhoz s vajjon elejét veszi-e a haláltól való rettegéseinknek? És könnyebb-e megnyugodnunk a végzetben, ha értelmünk nemcsak az egyénnek, de a köznek szemével lát és úgy találja, hogy egyes ének halála nemcsak egyesek kicsiny érdekeinek, de a társadalom, a nemzet, az emberiség nagy és örök egészeinek is pótolhatatlan vesztesége?

Ezek a kérdések megostromolnak mindnyájunkat, kísértenek titkon vagy nyilván s bár temérdek súlylyal nehezedenek szivünkre

*) Emlékbeszéd tartotta P e r e s S á n d o r — a Népn. Bp. Egyesületének 1899. évi decz. 8-án tartott közgyűlésén.

és bár, mint rejtélyek, véget nem érő töprengésekkel fojtogatják értelmünket: — megszabadulni tőlük nem birunk sohasem. Ezekre a kérdésekre keresünk feleletet akkor is, a mikor *Luttenberger* Ágost életére emlékezünk.

Boldog emlékü tanítótársunk és barátunk élete csendes nyugodt folyásu volt, miként a nagy folyam, melyet a szikla meg nem állit, a mindennapnak közönséges eseményei meg nem zavarnak, utjából el nem tértenek s melynek látszólag változatlan külseje mitsem árul el abból a hatalmas áldott erőből s abból a sokszerü, gazdag, földet és eget átalakító mozgalmasságából a mely pedig lényege.

Luttenberger Ágost kiváló szorgalommal végezte iskoláit, letette a tanító-képesítő vizsgálatot és tanító lett. A paksi fiú azonban nem sokáig marad szűkebb, dunántúli hazájában. A 26 esztendő fiatal embert, mint kitünő tanítót hozta 1873-ban az ág. ev. egyház jóhirü iskolájához Budapestre. Itt élt, itt munkálkodott ő 1899. évi augusztus 9-én bekövetkezett haláláig. Életének külső folyásában nincsenek zaj, mozgalmasság és viharok; csendes zajtalan volt az, mint a milyen hallgató és nyugodt volt az egész ember. De a külsőnek ez az egyszerűsége és nyugodtsága a belsőnek gazdag kincsét és soha nem szünő, hatalmas munkásságát takarta el. Eltakarta a felületesen ítélők, a külső csillogás után indulók elől és annál tisztábban, világosabban mutatta azoknak, a kik tudják, hogy aranyért a föld belsejébe kell hatolnunk, igaz gyöngyért a tenger mélyébe kell szállanunk.

Luttenberger Ágost gazdag volt a szellem kinésiben. Igazságra szomjuhozó lelke nem telt be a tudásnak mértékével soha s ezért tanult hiven és szorgalmasan utolsó lehelletéig. Hét európai nyelven értett és beszélt s nemzeti irodalmunkban, a neveléstudományban és zenében egyaránt otthonos volt. Nagy tudása, magas értelmisége az igazi műveltség harmoniájába olvadt össze érzelmi életének gazdaságával és mélységével. Ez a műveltség tette őt külsejében egyszerűvé, gondolataiban nemessé, érzéseiben finommá, a társaságban pedig komolylyá és tapintatossá; ez a műveltség tette minden munkájában gondossá, de alaposzá is; ez a műveltség volt az a nemes ércz, melyből *Luttenberger* teremtő ereje, kivált a gyermekdal-költészet terén, oly remek műveket alkotott. De ez a műveltség okozta azt is, hogy *Luttenbergert* oly kevesen és oly kevésbé méltatták.

Az utóbbi évtizedekben a nevelés nagy kérdései pihentek; arra szoritkoztunk, hogy a nagy idegeneknek rendszerbe foglalt s

külföldön testet öltött eszméit hazai földre ültessük és terjeszszük. Ez a munka, melyben *Luttenberger* Abcjével, Olvasókönyvével, Számтанával és a Népnevelők Lapjában, a Tanítóképzőben s a Kisdednevelésben közölt értékes czikkeivel derakas részt vett, feltűnést nem kelt, a kartársak előtt érdemet alig szerez. Úgy vagyunk ezzel a munkával, mint a fa természetes növekedésével; ha mindennap látjuk, észre sem igen vesszük . . . Volt azonban az utóbbi évtizedeknek más érdemes és sikerekben kiáltóbb munkája is: a tanítótság társadalmi beilleszkedésének nagy munkája, melynek eredményeként a tanítótság a társadalomnak számottevő és számíttáson kívül nem hagyható tényezőjévé növekedett. Ezt a munkát a kor szelleme diktálta és vezette és ezért a kor hálás elismeréssel méltatta. Ki mondaná, hogy ez a munka magában tekintve nem is érdemes? De ki tagadhatná, hogy ehhez a munkához az élősónak hatalma kell; hogy ebben a munkában az, a kit minden külsőség — legyen ez szónoki póz, vagy a lelkesedés tapsa és éljene — egyaránt bánt, nemcsak vezér, de közkatona sem lehet? *Luttenberger*t sem komoly filozófiája, sem érzékeny izlése nem engedte, hogy népszerűséget keressen, hogy társaink elismerő kitüntetéséért dolgozzék; műveltsége a humor ama magas régiójába emelte, honnan minden fényen meglátszik az árnyék s minden pörszemből egy-egy világ fejledezik elénk; érthető tehát, hogy *Luttenberger* egyesületi törekvéseinkben vezérszerepre nem vállalkozott s hogy társadalmi érdekeinkért nem tett többet, mint a mennyit szigorú kötelesség-tudással és emberszerető szívének nógatására minden zaj, minden feltűnés nélkül tehetett. Igaz, hogy ezt a „keveset“ nem szabad közönséges mérték alá állítanunk, mert mindjárt nagyra nő; nagyra, mint minden, a mi egy művelt, egy igaz férfiú munkája. Egyesületünk ügyei iránt mindig meleg érdeklődést tanusított, az egyetemes tanítógyűléseknek előkészítésében mindig teljes erővel dolgozott, az Eötvös-alapnak több éven át hív és szorgalmas titkára vala és ennek az alapnak pénztárába minden évben gyöngéd figyelemmel juttatta el anyagi áldozatát a „névtelen.“

A „névtelen“, kit kevesen és kevésbé ismertek s a kiről, mert nyilvánosan nem szerepelt, mert a vásári zajt kerülte, sokan azt sem tudták, hogy dolgozik. Pedig lankadatlan és megbecsülhetetlen munkát végezett.

Iskolájában a művelt ember, az okos és szeretettel teljes nevelő volt. Ismerte a célt, melyre törekednie kell; ismerte és alkalmazta az eszközöket, melyek céljához elvezetik. Lelkiismer-

retes, pontos és rendes tanító, a kit a pedánságig művelt izlése nem enged soha. Buzgó, lelkes tanító és öntudatos; amabból erőt, kitarást merít, ezzel a nagy munkának méltó tartalmat ad. Óh, ki tudná megmérni annak a nagy munkaerőnek nagyságát, melyet a jó tanító iskolájában a nevelés érdekében kifejt; és ki tudná megbecsülni annak a tartalomnak gazdagságát, melyet a jó tanító tanítványai között kiosztogat? Csoda-e, ha a tanító iskolájából hazamenve, fáradtnak érzi magát, fáradtnak, a ki ezekben a pillanatokban képtelen újabb szellemi kincsek beszerzésére és termelésére?

De *Luttenberger* sohasem fáradt el, mindig tanult és mindig alkotott. A hivatalos érzetnek milyen nagysága, a gyermekeknek milyen odaadó szeretete, az erkölcsi érzelmeknek milyen mélysége, a léleknek s a teremtő ihletnek milyen hatalmas ereje kellett ehhez! Ott van, mérjétek meg, ott van gyermekdalaiban! Ezek azok a művészi gyermekdalok, a melyekkel Europa minden népét megelőztük épen úgy, mint *Pósa* gyermekverseivel. Ezek azok a gyermekdalok, melyeket Isten-áldott tehetség teremtett lelki örömeire s erkölcsi és aestheticai nevelésére kicsinyeinknek. A dallamnak milyen egyszerű és milyen fenséges nyelvén szólalnak meg ezek a dalok és milyen művészi tökélyvel veszik szárnyukra az apró népnek üde érzelmét! Csak az a gyermek, a ki költő és művész volna, csak az tudhatná saját megkönnyebbitő szomorúságát úgy dalba önteni, a mint a *Rózsabokor* és a *Sárgul már* eldalolja; és az az áhitat, mely az *Esti imából* árad szét, az a játzsizság, elevenség, mely a *Kis Peti*, a *Kivirított a jáczint* dallamaiban testet ölt, az a naiv gond, mely *Elvesztettem zsebkendőmet* és az az igazi gondatlanság, mely a *Gyertek lányok, játszunk* kótáiban szólal meg: mind-mind a gyermek érzelem-világának mélyéből fakad s gyönyörködteti, vezeti, megihleti és nemesíti az apró nép lelkületét. Benne van ezekben a dalokban a gyermek ragyogó képzelete, eredetisége, könnyedén teremtő ereje, frissége, ártatlansága, hite, érzelmeinek tisztasága; benne a gyermek életének minden bája és igazsága! Benne van, mert hiszen mindaz, a mi a gyermeki életben szép, jó, igaz és elragadó, benne volt, *Luttenbergerünkben*, ebben az igaz emberben.

Könnyen teremtett! Ha paedagogus szellemének, tiszta érzéseinek művelt izlésének egy-egy vers megtetszett: azt a verset ő már dallamban olvasta. Csak akarnia kellett s a hangok milliából már fülébe zengett az az 5—7 hangot felölelő sor, melyből a kedves, a szöveget megelevenítő, a szíveket meghódító dallam szinte önmagától megszületett.

Tiszta, igaz érzelmek jellemezték őt, a kinek hite egy szebb világban soha meg nem fogyatkozott. El-elpiruló arcán a gyermeknek ártatlansága, derült homlokán és nyílt tekintetében a gyermeknek igazság-érzete és őszintesége keltett tiszteletet.

Mintha most is látnám. Szelid arca, hallgatag ajka maga a nyugodtság; mély tűzű szeme, meg-megjelenő pajkos mosolya és el-elreppenő, mindig találó, de sohasem bántó élceze maga az élet elevensége. El-elmélázik, mintha csak testileg volna közöttünk; szelleme bizonyosan a hangok harmonikus birodalmában barangol és gyönyörködik. Csak a mikor magasabb gondolatok világítják meg utunkat és nemesebb érzelmek hevitik szívünket, — csak akkor száll le közénk, csak akkor van igazán velünk. Ismeri és megbecsüli az életnek és barátságának édes örömeit, de sohasem tart velünk az anyagiak hajszolásában s a pajtáskodásban. Nagy és nemes mindig, mert az ember más nem is lehet; épen azért soha sem érti meg azokat, kiket nem nagy nemesebb tetteik, nem szellemi és erkölcsi derékségük, hanem a dicséretetek, tapsok és kitüntetések boldogítanak.

Sokban, nagyon sokban különbözött tőlünk, de leginkább egyben. Míg mi u. i. kereskedők vagyunk, a kik a szellem és erkölcs kincseivel, mint tőkével uzsoráskodunk saját anyagi javunkra vagy hiúságunk, ambíciónk kielégítésére; — ő megmarad embernek, embernek, a ki a szellemi és erkölcsi javakat erőnek itéli s mint ilyeneket gyűjti, növeli, hogy a köznek javára s az ember magasabb rendeltetésének céljaira alkalmazhassa. Mi ezt a nemes vonást szerénységnek neveztük. Balul ítéltük meg. A férfi igaz, fenkölt önérzete volt az, melyet a tudás és emberszeretet nem engedték dőlyffé, számitó ész és hiúság nem rántottak le szerénységgé alacsonyodni.

Ime, ilyen volt *Luttenberger* Ágost élete. Ilyen volt és ilyen marad. Ilyen marad, mert ez az élet azzal, hogy a test alakot cserélt, nem szünhetik, nem semmisülhet meg. Alakot csak az cserélhet, a minék alakja van; a szellem és erkölcs javai, mint alakatlan erők, nincsenek változásnak alávetve, hanem öröktől fogva és mindörökké élők, mint az Úr, a kitől lételüket vették.

Ne rettegjétek a halált — szólott hozzánk *Luttenbergünk* élete, a szellemi és erkölcsi derékség nem hal meg, örökké él. Nyugodjatok meg; egyénnek és köznek nincs vesztesége az én halálomban, mert a mi életemben szép, jó, igaz volt, az most szabadon, testhez nem kötötten csak fokozódó hatással vezéri és gazdagítja az emberiség szellemi, erkölcsi életet. Ne sirjatok; a föld, ha

benne szeretteitek nyugszanak, nem borzalmas sír többé; ne sír-
jatok, hogy ez a sír eltakar élőledek, hiszen a ki szellemi, erkölcsi
valójának szemével néz, az mindenkor lát is engemet!

Igen mi látunk Tégedet! Tanulunk élni tőled, követjük nemes
nyomdokodat, dalaidban nemzedékeknek adjuk át szellemednek és
erkölcsi valódnak gazdag örökségeit, nevedet áldva adja át szivünk
a késő unokáknak, . . . és mégis, mégis megkönnyezünk, mert
mindnyájan hiven, igazán szerettünk. A nagy bölcs és költő Téged
is jellemez, mondván:

*„Dalt érdemel, mert költő,
Könnyet, mert szeretett.“*

B. Adatok iskoláink ezévi történetéhez.

Midőn egy újabb év leforgása után iskoláink viszonyairól és jelenlegi állapotáról rövid kimutatást nyujtunk: szomorú jelentéssel kell azt kezdenünk. Már a mult évi értesítőnkben említettük, hogy Luttenger Ágost kartársunk súlyosan megtámadott egészsége helyreállítása végett a tanítás alól felmentetett, és biztosan reméltük, hogy ez évben már folytathatni fogja sikereiben gazdag működését. Sajnos, reményünk nem teljesült! Majdnem 10 hónapig tartott kínos szenvedés után 1899. augusztus hó 9-én éjjel 12 órakor áldott jó szive utolsó dobant s kilehelte nemes lelkét. Mi elvesztettük benne a leghivebb barátot, a legjobb kartárust, — gyülekezetünk a legszakavatottabb, legbuzgóbb tanítóját. Művelt lelkü, nemes-szivu, hazafias érzésü férfiú volt ő, a tanítók mintaképe, kitől nehéz, fájó az elválás; azért engedtessek meg nekünk, hogy még egy pillantást vessünk működésére, még egyszer fe elevenítsük képzetünkben nemes alakját, közölvén élet-raljzi adataiból a következőket:

Luttengerünk 1846-ban született Pakson, hol atyja néptanító volt. Elemi iskoláit és két gimnasiumi osztályt atyja vezetése mellett elvégezvén, tanulmányait a soproni lyceumban folytatta, annak 6-ik osztályából átlépven a híres Pálffy vezetése alatt álló tanítóképző-intézetbe, hol 1865-ben kitünő sikerrel letette a képesítőt. Még az évben segédtanító lett Répcze-Lakon, azután Iván-Egerszegen, honnét a Rév-Komáromi ev. gyülekezet hívta meg tanítójának; ott csakhamar a városi községi iskolánál alkalmaztatott, hol 1873-ig működött; ekkor budapesti gyülekezetünk hívta meg őt segédtanítónak Klauzál-utczai külvárosi iskolájához, hol négy éven át az I. vegyes-nemü osztályt vezette, míg 1877-ben — Péterfy Sándor nesztorunk távozván tőlünk — gyülekezetünk Luttengerert he-

lyezte át a Deák-téri I. elemi fiu-osztályába; és ez maradt működési tere, míg testi ereje meggyengült és tüdő- s vesebaja nem kényszerítették, hogy megváljon édenétől, kedvelt osztályától. Mestere volt a nevelésnek és oktatásnak, és nálánál serényebb buzgalommal, odaadóbb szeretettel és nagyobb szakavatottsággal tanító még nem vezette be a kezdő fiukat az ismeretek és ügyességek elemeibe. A mellett nagy szorgalommal képezte ki zenei és nyelvtudományi tehetségeit, és az iskola falain kívül is lankadatlanul szolgálta hazánk népoktatás ügyét. Sok éven át buzgó titkára volt az Eötvös-alapnak, irt jó szám- és olvasókönyveket, számos cikkben megismertette a hazai tanítóságot a külföld nevezetesebb paedagogiai viszonyokkal, megzenesített — Tihanyi név alatt — sok szép gyermekverset és élénk, tevékeny részt vett az egyesületi életben, bár mindig csak mint egyszerű tagtárs, mert szerénységénél fogva tisztségre soha sem vállalkozott.

Hogy mennyire szerették és tisztelték, a fővárosi kartársak is, mutatja azon emlékbeszéd is, a melyet P e r e s S á n d o r collega a »Népkövelők egyletében« tartott és rendelkezésünkre bocsátott, hogy a midőn azt az évi értesítőnkben közöljük, tágasb körben is megismerjék, mennyit veszítettünk Luttenbergerünkben; de bizonyítja azt azon gyűjtés eredménye is, a melyhez hálás tanítványai, egyházgyülekezetünk elöljárói és nagyszámu barátai készséggel hozzájárultak, és a helyről ezen értesítőnk függelékében azon bizottságnak beszámolunk, mely a tanév elején oly czélből alakult, hogy boldogult kartársunknak egyrészt egy egyszerű sirkövet állíttathassunk, másrészt pedig nevéhez fűzve az E ö t v ö s - a l a p n a l nagyobb alapítványt tehessünk, a melynek jótéteményében első sorban is esetleg a mi testületünk gyermekei segélyben fognak részesülni tanulmányaik folytatására.

Ez méltó emléked lesz, kedves elköltözött barátunk!

Ámbár a nélkül is sirhanton és a végtelenen keresztül is eljár hozzánk életednek dicsősége és eljár hozzád sziveinknek hű emlékezete!

De iskolánk nem csak Luttenberger halálával szenvedett nagy veszteséget; megvált tőlünk Sz ö n y i T i v a d a r énektanár is, a kit Egyházválasztmányunk a mint azt már a tavalyi értesítőnkben jeleztük — szív-

baja folytán saját kérelmére a múlt iskolai év végével nyugdíjazott. Ugyancsak a múlt év végével lemondott a családi körülményeiben beállott nevezetes változás miatt — **H u d e c z O l g a** IV. leányosztályunk tanítója is, mely távozását a tekintetben, mert rövid tanítói pályafutása igen sikeres volt, és lelkiismeretes buzgósága által a szülők és az egyház elismerését vivta ki magának, ugyan sajnáltuk, de a kit másrészt új boldog hivatásában szívünk legőszintébb kívánatai kísérik.

A távozása által üresedésbe jött IV. osztályu tanítónői állást a nt. **Presbyterium M o k r y E s z t e r**, III. osztály tanítónővel töltötte be; ennek helyébe pedig **F a l v a y G i z e l l a** okleveles tanítónőt hivatott még ideiglenes segédtanítónői minőségben, és az I. fiuosztályban — szintén ideiglenesen mint segédtanító — **K a l m a P á l** okleveles tanító alkalmaztatott, reményelvén, hogy mindkettőn új pályájukon oly eredményeket sikerülend elérniök, hogy állásukban 1 - 2 év múlva véglegesítettvén, iskolánk diszére váljanak

Az énektanítói állás betöltése céljából az egyház nyilvános pályázatot hirdetett, minek folytán ez évi közgyűlésünkben **B r u c k n e r F r i g y e s**, petrosényi orgonistát és énektanítót választottuk meg, ki azonban csak a jövő tanévvel kezdheti meg működését nálunk. A tanév I. felében **M o k r y L e n k e** kisasszony, és ennek betegsége miatt történt visszalépése után **G y ö r y M a r g i t**, képesített énektanító kisasszony, igen szép eredménnyel tanította leányainkat az énekben, a kiknek kardala a confirmatiói ünnepén pl. általános elismerésben részesült. A III. és IV. elemi fiuosztályban az énektanítást **K r a u s z G u s z t á v E d e u r** volt szives helyettesi minőségben ellátni

Jelentenünk kell még, hogy ez év záróvizsgáin **M a u r e r R e z s ő** ur is utóljára mutatta be nálunk szakavatott tornatanításának szép sikereit, a mennyiben körülményei nem engedik, hogy fiainkat továbbra is oktassa a tornázásban. Az állás ideiglenes betöltésével **D r. V e t s e y I s t v á n** iskolafelügyelő elnökte mellett a tanítótestület bizatott meg; a tőlünk távozó derék collega pedig fogadja buzgó működéseért hálás elismerünket.

Sajnos, hogy a lefolyt tanévben tanítói karunknak is több

tagja hosszabb ideig beteg volt, a kiknek helyettesítésök-ről gyakrabban kellett gondoskodnunk; ily beteghelyettesítési minőségben működtek hosszabb-rövidebb ideig a fiuosztályokban: Reichert Gyula és Quitko János okl. tanítók, a leányosztályokban pedig Nigrinyi Róza. Kemény Irma és Rajnai Irén tanító kisasszonyok. Legjobban sajnáljuk azonban, hogy a tanév utolsó hónapjában Scholtz Lajos polg. isk. tanítónak kellett — a családjában előfordult ragályos betegség miatt — az iskolától távol maradnia, kinek helyettesítésére Kis Etelka — ép az illető tantárgyakra képesített polg. isk. tanító kisasszonyt sikerült megnyernünk, még pedig a nyilvános záróvizsgák megtartására is, úgy hogy a tanítás legkisebb fenakadást sem szenvedett, a miért is igen nagy köszönettel tartozunk neki.

Még egy — de örvendetes — változásról kell itt említést tennünk, arról t. i. hogy Dr. Bexheft Armin, ki eddig mint ideiglenes iskolaorvos tanította nálunk a IV. polg. osztályunkban az egészségtant, az egyház májusi közgyűlésében ezen állásán véglegesítettett, kívánván, hogy iskolánknál igen sokáig folytassa ismert odaadásával buzgó működését.

Habár mindezen változások mindég némi hatással vannak az iskolai élet rendes lefolyására, mégis nagyobb fenakadás nem volt és teljesen annak rendje szerint átvehettük az előirt tananyagot; a miről a tanév folytán rendes iskolalátogatóink, kivált nagytsz. Bachát Dániel főesperes és Munka Sándor s. tanfelügyelő urak meggyőződtek; annál fájóbb szívvel kell sajnálnunk, hogy szeretve tiszt. egyh. iskolafelügyelőnk Dr. Vetsey István ur már hosszabb idő óta súlyosan beteg, és így nem vezetheti általán ismert, de mindig igazságos szigorúságával ezidei záróvizsgálatainkat.

Hálás köszönetet mondunk ezen uraknak, kik iskolai működésünket folytonos figyelemmel kísérik, valamint köszönetünket nyilvánítjuk azon szives jóltevőinknek is, kik nemes adományaikkal segíyeznek iskolai célunk elérésében, így névszerint első sorban a nagytsz. Egyházválasztmányunknak, mely a rendes folyó költségeken kívül könyv- és szertárunk kiegészítésére 100 frtot, szaklapok és folyóiratok előfizetésére 76 frtot

és tandíjmenteseink író- és rajzeszközeinek beszerzésére a Spresser alapítványból szintén 100 forintot készségesen megszavazott; — a t. székesfőváros törvényhatóságának, mely 6000 frttal segélyezte iskolánkat; — Kéler Napolon presbyter urnak, ki az általa létesített szellőztetési készülék légszeszfogyasztási költségek fedezésére ez évben is 50 frtot és azonkívül több rendbeli tankönyvet adományozott, Kokai Lajos, Franke Pál és Wodianer F. és fiai könyvkereskedő urnaknak, kik szegényebb gyermekeinknek kiadványaikból a szükséges könyveket adták, Schwarz Ármin urnak, ki a segélyalapunkra 50 koronát, és Böngérfi János urnak, ki ugyanazon célra 20 koronát bocsátott rendelkezésünkre; Steinhardt Antal építész-mérnöknek, ki ismét 3 drb 10 koronás aranyt küldött szegény, de szorgalmas leánykák megjutalmazására! A „Steinhardt Gizella“ alapítvány kamatait ezévben Delbeck Magda II. el. oszt. tanítványt érdemesítettük; a felajánlott aranyokból pedig egyet-egyet Schneider Margit II. osztályu, Lichy Elvira III. oszt. és Altheim Margit IV. el. osztályu szorgalmas leánykáknak íteltük oda. Fogadja a nemes adakozó, ki boldogult kedves leánya halála óta évről évre ily önzetlenül gondoskodók szegény de jó leánykák megjutalmazásáról, a kitüntettek nevében is hálás köszönetünket. Szintugy Strasser S. Gyula gyárigazgató urnak, ki ugyanily célból egy 20 koronás aranyat adott, melyet a tantestület Bertók Irma II. polg. oszt. tanulóknak adta; — Dr. Jármay Gyula gyógyszerész urnak az iskolában szükségelt tintaadományáért, — Dr. Elischer Gyula presbyter urnak a díjmentesen küldött „Egészségügy“ cz. folyóiratért, a „Tabitha“ jótékony nőegyesületnek, hogy szegényebb növendékeinket ruhával látta el és a „szünnidei gyermektelepítő-egyesület“-nek beteges gyermekeink szíves figyelembe vételeért. Itt említjük még meg köszönettel nt. Presbyteriumunk azon előzékenységét is, melylyel a gyermekvédegyesületnek a polg. iskolánkból kikerült növendékek által alapított fiókegyesülete részére egy tantervet engedett át hetenkinti egyszeri munkásszejövetelük céljára. Szintugy felkért minket Dr. Szuppan az állami felső leányiskola igazgatója, hogy a tanképesítő-jolyamot látogató 36 növendékének engednök meg leány-

osztályainkban a hospitálást, mert azon intézetnek gyakorló iskolája nincsen, mely felszólításnak szívesen helytt engedünk, és végül még arról is teszünk említést, hogy növendékeink, kik 10 évvel ezelőtt elhagyták iskolánkat f. é. május 1-én régi tantermünkben találkoztak és szegény tanulók segélyezése céljából egyesületet alapítottak.

Mint minden évben az idén is tartottunk a segélyalappjára ének- és zeneestélyt (márczius 10-én), melynek műsorát itt is bemutatjuk:

Meghívó. A budapesti ág. hitv. evang. polg. leányiskolának szombaton, 1900. évi márczius hó 10-én, esti 7 órakor a főgymnásium disztermében tartandó ének- és zeneestélyére. Jegyek az első hat sorban 3 koronával, a többi sorban 2 koronával s a karzatra 60 fillérral az iskolai irodában válthatók. A tiszta jövedelmet iskolai célokra fordítjuk. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és az évi értesítőben nyugtázunk. — **Műsor.** 1. Wagner R.: „Hiv karokon“, Dal Lohengrinből, előadják a polg. leányiskola növendékei. 2. Ganz W.: „Qui vive“, Galopp zongorára, előadják Tixier Olga és Fisch Blanka III. o. n. 3. Várady Antal: „Melyiket?“, Költemény, szavalja: Albert Erzsí III. o. n. 4. „Magyar népdalok“: ezimbalmon előadja: Klivényi Aranka IV. o. n. 5. Ábrányi Emil: „Kastély küszöbén“. Költemény. Szavalja: Langheim Miczike IV. o. n. 6. Magyar népdalok: összeállította: Sz. M. Előadják a polg. leányiskola növendékei. 7. Moszkowszky: Spanyol tánczok zongorára, előadják: Rodowicz Ilona és Sarolta III. o. n. 8. Kuntze: „A két pipiske“ szövegét fordította Dr. Serédy L. Tréfás kettős, éneklük Posszert Lydia és Kurucz Margit IV. o. n. 9. Makai Emil: „A szerenád“. Monolog. Előadja: Vetsey Gizike IV. o. n. 10. Liszt F. „11-ik Rhapsodia“, előadja: Mérő Jolán IV. o. n. 11. Poldini R.: „Őszszel“ zongora kísérettel előadják a polg. leányiskola növendékei. Előforduló magánszólamok: Csalogány, őszirózsa, az ősz, alma, körte, dió, szőlő, szüretelők — A vendég. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Fligl József, melyben közreműködtek: Klivényi Ilona, Schwarcz Magda, Takács Juliska, Altstock Irén, Paulini Leona, Miloszavlyevits Z, Roháts Mariska, Steiner Mariska polg. isk. tanulók.

Ezen estély tiszta jövedelme 379 kor. 48 fillér volt, melyhez felülfizetéseikkel hozzájárultak:

Schermann Sándor 2 k. Dombóvári Schulhof Adriene 4 k. Egy hölgy 2 k. Egy hölgy 1 k. Karácsony László 2 k. Deutsch Simonné 6 kor. Dr. Zsigmondy Jenő 10 k. Emeritz Lajos 6 k. Zsigmondy Géza 6 k.

Azonkívül a Chmel és Fia czég a zongorát szállította, Gregersen Guldbrand ur pedig a pódiumot

állította fel díjmentesen. Hálás elismeréssel tartozunk még Dr. Verédy Károly tanfelügyelő urnak is azon szives figyelméért, melyben a mi iskolánkat az ifjúsági színi előadások és az „Urania“ tud. bemutatásai alkalmával mindig részesített.

Iskolánk növendékeinek egészségi állapota a lefolyt tanévben általánosságban eléggé kedvező volt. Hirtelen rosszullet vagy baleset, mely orvosi beavatkozást tett volna szükségessé, a tanév folyamán nem fordult elő. A kérlelhetlen halál azonban egy igen kedves növendékünket: Kóob Irma IV. polg. oszt. tanulót még is elragadott, kinek ravatalára tanulóársai egy szép-könyvekbe áztatott koszorut helyeztek, és az általános részvét, mely a serdülő jó leányt örök nyugvó helyére kísérte bizonyára enyhíté a mélyen sujtott szülők sajnó fájdalmát.

A ragadós fertőző betegségek sem pusztítottak ezidén oly mértékben, mint az előző években. Ilyenmü betegségek miatt 2—6 hét tartamára ki volt tiltva hatóságilag

az elemi fiúiskola	24	növendéke	
az elemi leányiskola	16	„	
a polgári	„	„	5 „ összesen 45-en.

Azonkívül a családban előforduló ragadós betegség miatt ki volt tiltva

az elemi fiúiskola	18	növendéke	
az elemi leányiskola	8	„	
a polgári	„	„	8 „ összesen 34-en.

Az okúl szolgáló ragadós betegségek között a vörheny, kanyaró és bárányhimlő szerepeltek nagyobb számmal.

Iskolazárás azonban ez idén nem vált szükségessé. Azon egyetlen osztályt, melyben egyszerre tömegeseb betegedés fordult elő a karácsonyi ünnepek előtt, mint a következmények is igazolták, elegendő volt a karácsonyi szünet alatt fertőtlenítenünk.

A kitiltott növendékeknek az iskola újbóli látogatását mindenkor csakis orvosi bizonyítvány alapján engedjük meg.

A védhimlőoltás törvénszabta kötelezettségének összes növendékeink eleget tettek.

Ragadós szembetegségben, főként trachomában, az október és május hónapokban megnyitott szemvizsgálatok tanúsága szerint egyetlen tanulónk sem szenvedett.

A tornázás alól, (alkalmatlan testalkat, betegség vagy szervi hiba miatt) valamint az éneklés alól (gégebajok miatt) alig volt néhány növendék felmentve. Annál nagyobb volt a polgári leányiskola növendékei közül a kézimunka és rajz tanulása alól felmentettek száma. (Fénytörési rendellenességek, kötőhártya betegségek s egyéb szembajok miatt túlnyomólag.) A felmentést minden egyes esetben az iskolaorvos szakvéleménye alapján adtuk meg.

A tornaórákon a növendékek csaknem kivétel nélkül alkalmas ruházatban vettek részt.

Állandóan kiváló gondot fordítottunk az egész iskolaépületnek, s minden egyes helyiségének kellő tisztántartására, szellőzésére, fűtésére s minden egészségi kellékére; összes helyiségeinkben a tüdővész terjedésének gátlását czélzó, vízzel megtöltött új köpödények nyertek elhelyezést a régi kőporos köpölda helyett.

Az egészségtant az iskola orvosa és egészségtani tanára adta elő a IV. polg. leányosztályban, mint kötelező rendes tantárgyat heti 2 órában. Ugyancsak az ő vezetése mellett tettek a IV. polg. osztály növendékei néhány egészségtani kirándulást is. Így megtekintették a Központi Tejcsarnokot (nov. 26-án) ahol a tejcsarnok igazgatósága megis vendégelte őket. — decz. 27-én a Központi Vásárcsarnokot, febr. 26-án az Orsz. Protestáns Árvaházat, május 31-én pedig az Önkéntes Mentőegyesület helyiségeit és berendezését.

A szokásos pünkösdi kirándulást Visegrádra, melyen a tanítótestület vezetése mellett a polg. leányiskola növendékei (főleg a IV. oszt.) vettek részt, ezidén jun. 2-án tartottuk meg. Szintügy a Koronázás emléknapiját, június 8-án a szabad természetben, kivezetvén nagyobb növendékeinket a Zuglígatba, hol a „Normafa“ térségén honszeretetre buzdító beszéddel, hazafias dalokkal és szavalatokkal ünnepeltünk.

Végül ide iktatjuk még rövid kimutatásban a tanítványaink létszámára vonatkozó érdekesebb statisztikai adatokat. A folyó tanévben összesen beiratkozott: 711 rendes tanuló. Ezek közül kimaradt: 30, meghalt 1.

Az összes beírottak közül 608-an voltak már a megelőző évben is a mi tanítványaink, a többi 103 az idén először iratott be nálunk, kik közül 9-nek kellett felvételi vizsgát tennie.

A házi nevelésben részesültek közül a mai napig 133-an jelentkeztek magánvizsgára, mely utóbbiakkal együtt tanítványaink összes létszáma 844-re rug. A megvizsgált 677 rendes és 133 magántanuló, vagyis 844 tanítvány közül volt 257 kitünő (I. rendű) = 30 %, és csak 29-et azaz csak 3.4%-ot kellett javítóvizsgálatra vagy osztályismétlésre utasítanunk.

Tandíj fejében befolyt a lefolyt évben 41000 korona, kamat és egyéb jövedelem volt 26256 korona 33 fillér; összes bevétel tehát: 67256 korona 33 fillér. Ennek ellenében tett az összes kiadás 58650 korona, úgy hogy az egyháznak 8606 korona 33 fillér pótlékkal kellett nép- és polg. iskoláinak fentartásához hozzájárulnia, ha számításba vesszük a tantermek 11360 korona béreértékét is.

Ezzel kimerítettük az iskolánk beléletére vonatkozó fontosabb mozzanatokat és befejezzük jelentésünket azzal, hogy iskoláinkat továbbra is a jóságos mindenható Isten kegyeibe, ügyünket pedig tisztelt jóakaróink kegyes pártfogásába ajánljuk.

F. A.

C) Iskoláink tanítói-testülete.

C) L e h r k ö r p e r.

A tanító neve	Tanít		Tantárgy, osztály	Het- ten- kinti órasz.	Jegyzet
	egyált. mióta?	nálunk mióta?			
Alex Albert r. tanító	1872	1872	A II. floszt. tanítója	20	A tan. könyvtár kezelője s az esp. isk. biz. tagja
Bexheft Ármin Dr.	1897	1897	tanítja az egészség- tant a IV. polg. oszt.	2	iskolaorvos
Dittmann Antal s. tanító	1850	1867	tanítja a rajzt a IV. flosztályban s a polg. leányosztályokban	12	Ny. főv. közs. rajztanár
Falvay Antal r. tanító	1860	1866	tanít a polg. leány- osztályokban	18	E. i. igazgató s az esp. tan. kör elnöke st.
özv. Gerzso Károlyné áll. s. tanító	1883	1883	Kézimunka-tanítónő az I. és II. elemi osztályban	12	—
Falvay Gizella s. tanító	1899	1899	tanít a III. e. oszt.	20	—
Jakobei Margit r. tanító	1891	1891	Az I. el. leányoszt. tanítónője	20	—
Kalma Pál s. tanító	1897	1899	Az I. floszt. tanítója	12	A tantestület jegyzője
Kardeván Ida r. tanító	1890	1890	tanítja a kézimunkát a polg. leányosztá- lyokban	18	—
Kardeván Vilmos r. tanító	1867	1882	tanít a polg. leány- osztályokban	19	—
Kurz Sámuel r. tanító	1863	1872	A III. floszt. tanítója	20	Az esp. isk. biz. tagja, az orsz. t. biz. tagja
Lux Ede r. tanító	1866	1870	A IV. floszt. tanítója	19	Az esp. isk. biz. tagja
Maurer Rezső s. tanító	1885	1885	tanítja a tornázást a flosztályokban	6	Főv. polg. isk. tanár
Mikolik Kálmán r. tanító	1875	1880	tanít a polg. leány- osztályokban	18	Az esp. isk. biz. tagja s a term. szertár őre
Mokry Eszter r. tanító	1894	1894	A III. el. leányosz- tály tanítónője	20	—
Schulek Vilma áll. s. tanító	1877	1877	tanítja a kézimun- kát a III. és IV. oszt.	12	—
Scholtz Lajos r. tanító	1874	1874	tanít a polg. leány- osztályokban	18	—
Tomassek Ilona r. tanító	1875	1875	A II. el. leányoszt. tanítónője	20	—

Jegyzet: A francia nyelvet Szakálos-Erard Julia asszony tanította.
Hitoktatók: Tiszt. Horváth József ró m. k a t h. belv. káplán: Kondor
Ignác, Kornfeld Gyula, Hajnal Jakab és Pfeifer Ignác, az iz r. hitköz-
ség hitoktatói. Kézimunkatanítónő-segéd: Döbrentey Irén.

D) Ó r a b e o s z t á s .
D) Stundeneintheilung.

Tantárgy	El. fiiskola				Elemi				Polgári				
					leányiskola								
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	
Vallástan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Magyar olvasás, irály s nyelvtan	6	3	3	3	6	3	3	3	4	3	3	3	3
Német olvasás, irály s nyelvtan	—	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	3
Számтан	4	4	3	3	4	4	3	3	3	2	2	3	3
Mértan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Földrajz	—	—	} 3	2	—	—	} 2	2	2	2	1	1	—
Történet s alkotmánytan .	—	—		2	—	—		1	—	2	2	3	—
Természetrájd	—	—	2	2	—	—	2	2	2	2	—	—	—
Vegytan és ásványtan . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Háztartástan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Egészségтан	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Beszéd- és értelemgyakorl.	6	4	—	—	6	4	—	—	—	—	—	—	—
Írás	} 2	2	2	2	—	2	2	1	2	1	1	—	—
Rájd		1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2	—
Ének		1	1	1	—	1	1	1	2	2	2	2	—
Testgyakorlás	—	2	2	2	—	—	2	2	2	2	1	1	—
Kézimunkák	—	—	—	—	3	3	3	3	3	3	3	3	—
Franczianyelv (mint rend- kívüli tantárgy)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—
Heti összeg :	20	22	22	24	23	23	24	24	27	27	27	27	—

E) A bevégzett tananyag.

E) Behandelte Lehrstoffe.

a) A népiskolában. — a) In der Volksschule.

I. OSZTÁLY. — I. KLASSE.

Osztálytanító a fiuknál: Kalma Pál.

A leányoknál: Jakobei Margit.

1. Vallástan.

12 biblia történet az ó és 12 történet az új szövetségből. Egyházi énekek és imák.

2. Nyelvtan.

Magyar írás és olvasás s a nyelvtan alapfogalmainak idevonatkozó része, szorosabb meghatározás nélkül.

Egyszerű nyelvtani gyakorlatok megfejtése szóval, a palatáblán és írófüzetben.

3. Számтан.

A négy alpművelet szóval és jegyekkel az 1—50 terjedő számkörben.

4. Szemléltető oktatás.

Az iskola, a szülői ház, házi állatok; a kert, az utca, a helység, kézmivesek, kereskedők; a mező, rét, erdő; néhány mezei állat és növény; a hegy, a víz; időváltozások.

Elbeszélések a gyermeki életből; állatmesék. Gyermekdalok és költemények.

II. OSZTÁLY. — II. KLASSE.

Osztálytanító a fiuknál: Alex Albert.

A leányoknál: Tomassek Ilona.

1. Vallástan.

A tanterv által előirt biblia történetek, imák és egyházi énekek.

2. Magyar nyelv.

A helyes olvasás gyakorlása. A tömondat és ennek különféle alakjai; a főnév, tulajdonnév, ige, személyes névmás, melléknév és számnév. Rövid nyelvtani feladványok. Költemények emlékelése

3. Német nyelv.

A német írva-olvasás tanítása, német szók gyűjtése és beszélgetések az egyszerű mondat körében. Versek s egyszerű fordítások.

4. Számтан.

A négy alpművelet az 1—500-ig terjedő számkörben elvont és megnevezett számokkal. A mértékek megismertetése.

5. Szemléltető oktatás.

A házi állatok és néhány a kertben, mezőn, erdőben, vagy vízben élő állat; a lefontosabb növények és ásványok. Némely földrajzi fogalmak; a határ és az abban látható főbb tárgyak. Budapest tiz kerülete és a főváros környéke.

6. Szépirás. — 7. Rajz. — 8. Ének. — 9. Torna.

III. OSZTÁLY. — III. KLASSE.

Osztálytanító fiuknál: Kurz Sámuel.

A leányoknál: Falvay Gizella.

I. Vallástan.

A biblia történetek összefüggésökben, Jézus s az apostolok élete és főbb tanai; az Úr imája; sz. írásbeli mondatok és egyházi énekek.

2. Magyar és német nyelvtan.

Az értelmes és helyes hangsúlyozással való olvasás. Az egyszerű és bővített mondatban előforduló beszédrészek; a név- és igeragozás elemei, valamint a helyesírás főbb szabályai. Alkalmos versek és velősebb mondatok betanulása. Fordítási gyakorlatok.

3. Számtan.

Az 1-től—10,000-ig terjedő számkörben a négy alapművelet alkalmazott példákban. A különféle mértékek ismertetése.

4. Földrajz és hazai történelmi képek.

A főváros s ennek környéke, Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye és hazánk egyes vidékeinek megismertetése kapcsában egyes történelmi képek.

5. Természetrajz.

A gerinces állatok; a növényországból a legszükségesebb tudnivalók s egynéhány ásvány.

6. Szépirás. — 7. Rajz. — 8. Ének. — 9. Torna.

IV. OSZTÁLY. — IV. KLASSE.

Osztálytanító fiuknál: Lux Ede.

A leányoknál: Mokry Eszter.

I. Vallástan.

Az Isten, önmagunk és embertársaink iránt való kötelességek ismertetése a 10 parancsolat és a hegyi beszéd tárgyalása által; az apostoli hitvallás ágazatainak ismertetése és megmagyarázása a biblia történetek alapján; szentírásbeli helyek és egyházi énekek.

2. Magyar és német nyelvtan.

Az értelmes és szép olvasás. A tö-, csonka-, bővített-, összevont és összetett mondatok megkülönböztetése; a ragok és képzők

ismertetése; a mondatlanhoz kapcsolt írásbeli gyakorlatok. Szavaklatok. Fordítások.

3. Számtan.

A négy alapművelet begyakorlása nagyobb és különnevű számokkal; ezeknek egyneműekké való változtatása és a közönséges életben előforduló törtszámok.

4. Földrajz.

Magyarország megyéenként; a magyar államot környező államterületek; nevezetesen az osztrák állam és Europa államainak általános ismertetése.

5. Történet.

A történeti képek bővítése és az időszakok szerint való rendezése által nemzetünk fontosabb történeti mozzanatainak ismertetése.

6. Természetisme.

A gerincztelen állatok; a leginkább használt növények és ásványok ismertetése.

7. Rajz. — 8. Szépirás. — 9. Ének. — 10. Torna.

A kézimunkát

tanították: az elemi leányosztályokban: Schulek Vilma és özv. Gerzsó Károlyné.

I-ső osztály: Egyszerű kis szalagok kötése; harisnyakötés.

II-dik osztály: Horgolás és betűjegyzés elemei.

III-dik osztály: Horgolás, szoros-mintaszalag kötése, betűjegyzés.

IV-dik osztály: Lyukacsos mintaszalag kötése, színes pamuttal való himzés.

Ezen kívül kivételesen és csak a t. szülők kívánságára, a gyermekek tehetsége és kiképzett ügyességéhez mért fényűzési munkák is készítették egyes családi ünnepélyek alkalmára.

---

b) A polgári

b) In der Mädchen-

I. polgári

Osztályfőnök: Klassenlehrer:

Tantárgy	Heti óra szám	Tanító	Tankönyv
Vallástan	2	Falvay Antal	Bereczky S. Biblia Ismertetés Sz. Biblia Szőnyi: Énekeskönyv.
Magyar nyelv	4	Mikolík Kálmán	Dr. Gyulay B. olvasókönyve 1. r. Torkos L. Magyar nyelvtan.
Német nyelv	3	Mikolík Kálmán	Jausz K. Német olvasókönyv 1. r. Bohm-Steinert kl. deutsche Sprachlehre.
Földrajz	2	Kardeván Vilmos	Márki: Földrajz 1. Németh: Magyarország hegy és vízrajzi térképe. Lange-Cherven Atlasz.
Számтан	3	Scholtz Lajos	Vajdafi. Számтан 1.
Természetrájd	2	Mikolík Kálmán	Fillinger: Álátтан 1. Szécskay: Növénytan.
Szépírás	2	Mikolík Kálmán	—
Ének	2	Győry Margit	Szőnyi T. Énekeskönyv.
Rájd és Mértán	2	Dittmann Antal	—
Női kézimunkák	3	Kardeván Ida	—
Testgyakorlás	2	Scholtz Lajos	—
Francia nyelv	2	Erard Julia	Ch. Noel Premiéres lectures françaises.

leányiskolában.

Bürgerschule.

leányosztály.

Mikolik Kálmán.

T a n a n y a g

A biblia fontossága; a szentírás története és az ó-szövetség egyes könyveinek részletes ismertetése. Biblia olvasás. Egyházi énekek.

Szép és értelmes olvasás, főképp a hazaitörténelemre és a magyar népeletre vonatkozó olvasmányok értelmezése és tartalmuk rövid összefoglalása. — Alkalmos olvasmányok alapján az egyszerű bővített mondat fő- és mellékrészei, a beszédrészek meghatározása, a teljes név- és igeragozás és a szóképzés. Kisebb versek szavalása. Hetenkint 1, csak az iskolában tartott írásbeli gyakorlatul diktandó-írás vagy kisebb mesék és leírások fogalmazása.

Helyesen hangsúlyozott értelmes olvasás. Mondattani alapon a mondat- s beszédrészek ismertetése: névszók ejtegetése és igék hajlítása. Könnyebb elbeszélések s mesék, leírások fogalmazása. Helyesírási, fordítási és szavalási gyakorlatok.

A magyar korona országainak, az osztrák tartományoknak és Európa többi országainak természeti és politikai földrajza részletesen.

A négy alapművelet elvont, egy- s különnevű számokkal. Arányosság és az egyszerű hármasszabály. A métermértékek és a hazai pénzek ismertetése. Feladatok megfejtése fejben, táblán és füzetben.

Téli hónapokban: A gerincesek jellemzőbb alakjainak részl. leírása és osztályozása, tekintve azok hasznát, kárát és elterjedési viszonyait. **Nyári hónapokban:** Több virágos növény leírása, tekintettel főbb alaktani jellegökre s ipari fontosságukra. Egy kis herbarium készítése.

A falitáblán való előírás után ütenyezéssel a magyar és német ABC kis és nagy betűi. Magyar és német folyóírás. Helyes toll- és testtartás.

Az öntudatos helyes énekléshez szükséges zeneelmélet: zongitógyakorlatok. A kemény hangsorok. Egyházi énekek. Egyszólamu dalok.

Mértani alapfogalmak. Az egyenes vonalak mérése, osztása és egybeállításra rajzeszközzel és szabadkézzel. Egyenesvonalu síkdiszimmetriák, egyszerű padozatminták és meander-szalagok rajza.

Hurok- zár- és Holbein öltés gyakorlása egy-egy tálczakendőn. Kivarrások. A hálózás elemei.

Rend- és szabadgyakorlatok: különféle tag- és törzsgyakorlatok. A természetes járás halkán, dobbantással és utánlépéssel; ugrás. Szergyakorlatok: a vízszintes és rézsutos lábtón, lebegőfán, lengő köntelen, támfán és gyűrűhintán.

Játék: Labdadobás. Láncjáték. Farkas és bárány.

A kijetés begyakorlása. Írás és ékjelek. A háromféle névelő, főnév és ejtegetése, adjectív, possessív, demonstratív, tulajdonnevek, préposition számnevek. A voir és être főbb alakjai. Fordítások. Szavalás. Hetenkint 1 írásbeli gyakorlat.

II. polgári

Osztályfőnök : — Klassenlehrer :

Tantárgy	Heti óra szám	Tanító	Tankönyv
Vallástan	2	Falvay Antal	Bereczky : Bibl. ismertetés
Magyar nyelv	3	Falvay Antal	Dr. Gyulay B. : olvasókönyv I. r. Torkos L. magy. nyelvtan.
Német nyelv	3	Kardeván Vilmos	Jausz K. : német olvasó- könyv. II. rész. Böhm-Steinert : kl. deut- sche Sprachlehre.
Történelem	2	Kardeván Vilmos	Kozma : Világtörténelem.
Földrajz	2	Kardeván Vilmos	Márki : Földrajz II. Lange-Cherven Atlasz.
Számтан	2	Scholtz Lajos	Vajdady : Számтан II.
Mértan	1	Scholtz Lajos	—
Természetráaj	2	Mikolik Kálmán	Fillinger : Állattan II. Szecskaý : Növénytan.
Ének	2	Gyóry Margit	Szőnyi : Énekeskönyv.
Írás	1	Mikolik Kálmán	—
Ráaj	2	Dittmann Antal	—
Kézímunka	2	Kardeván Ida	—

leányosztály.

Kardeván Vilmos.

T a n a n y a g

Az új szövetség egyes könyveinek részletes ismertetése és íróinak története. Biblia-olvasás Egyházi énekek.

A magyar nyelv mondat- és alaktana folytonos elemzéssel, kiváló figyelemmel a helyesírásra és az írásjelek használatára; a népnyelv ismertetése s a hibás kiejtés ellenőrzése; a rokonértelmű szók bemutatása és gyakorlása. Mondatrövidítés. A körmondat. Prózai és verses olvasmányok. Nyelvtani feladatok. Két hetenkint írásbeli dolgozatul leírások s egyéb önálló fogalmazványok. Szavalatok.

Az alaktannak ismétlése mellett a mellé- és alárendelt mondatok és a körmondat. Prózai és költői szemelvények Gyakori fordítások, elbeszélések, átalakítások. Nyelvtani feladatok és helyesírási gyakorlatok. Havonként 2 írásgyakorlat. Szavalatok.

A történelem fogalma. Az ókori népek történelme röviden, a görögök- és rómaiaké részletesebben. A középkorból a népvándorlás: N. Károly birodalma.

Ázsia, Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza. különös tekintettel a természeti viszonyokra. A tanult földrészek vázlatainak készítése.

Az I. osztályban tanultak ismétlése. Az időszámítás körébe tartozó számítások. Tizedes törték. Az összetett hármasszabály egész és tört számokkal. — A növendékek az elősoroltakat fejből, táblán és füzetben gyakorolják és dolgoznak iskolai és házi feladatokat is.

Pont, vonalok és szögek fekvése és mérése. A három-, négy és sokszög, a kör és kerület főtulajdonságai és alakítása; továbbá szerkesztések alapján az idomok összeállósága és hasonlósága.

Az őszi hónapokban: a hazai gyümölcsök szemléltető leírása és osztályozása. **Téli hónapokban:** az állattan gerinczeten osztályai rendszeresen az egyes főbb jellemek kiemelésével. **A tavaszi hónapokban:** a fontosabb mezőgazdasági, kerti és konyha növények, fák mérgezőnövények osztályozása és a herbárium-készítés folytatása.

A hangjegyek nevei és értéke: az ütemek, a hangsúly és a hangközök elméletileg és gyakorlatilag. Egyházi énekek: egy- és két szólamu dalok és magyar népdalok.

Magyar és német folyóírás gyakorlása mint az I. osztályban.

Vegyes és görbevonalu síkétképmények rajzolása táblarajzok nyomán rajzszközökkel és szabad kézzel.

Összetett minták horgolása és kötése. Harisnya, fehér és színes ruhaneműek foltozása, beszövése. A varrás elemei, horgolás. Könnyű áttört munka, töltő öltések, túlbehuzás hasznos tárgyakon alkalmazva. Csomózott rojtkötés.

Tantárgy	Heti óra szám	Tanár	Tankönyv
Testgyakorlatok	3	Scholtz Lajos	—
Francia nyelv (fakultative)	2	Erard Julie	Ch. Noel : <i>Premières lectures françaises</i>

III. polgári

Osztályfőnök: — Klassenlehrer:

Tantárgy	Heti óra szám	Tanár	Tankönyv
Vallástan	2	Falvay	Pálfy J. : <i>Egyháztörténet</i> <i>Egyházi énekek.</i>
Magyar nyelv	3	Falvay	Weszely Ö. : <i>Stylisztika.</i> Arany : <i>Toldi</i> (magyarázta, Lehr Albert.)
Német nyelv	2	Kardeván	Dietlein : <i>Leitfaden zur deutschen Literatur.</i>
Történelem	2	Kardeván	Kozma : <i>Világtörténelem.</i>
Földrajz	2	Kardeván	Márki : <i>Földrajz.</i> Lange-Cherven : <i>Atlasz.</i>
Vegytan, ásványtan és földtan	3	Scholtz	Rybar : <i>Vegytan és ásványtan.</i>

T a n a n y a g

Rendgyakorlatok: kanyarodások körülkörzés, fordulatok járásközben, Szabadgyakorlatok: összetett hármass gyakorlatok, hintajárás, bibiczjárás, Szergyakorlatok: ugrózsámolyon, függeszkedés létrán, löbegőjárás, és egymásnak kerülése gerendán; gyakorlatok lengő kötélén és gyűrűhintán. Labdajáték.

Alaktani ismétlések. A rendes igék tüzetes ragozása; használtabb rendhagyó igék, névmások, határozók s a névragozás részletesen. Mondatok készítése. Olvasás, fordítás és az olvasmányok tartalmának elbeszélése. Dietéek, nyelvtani és helyesírási gyakorlatok. Versek, prózai darabok és kis párbeszédek könyv nélkül.

l e á n y i s k o l a .

Scholtz Lajos.

T a n a n y a g

A keresztény egyház története a 30 éves háborúig, különösen a hitjavítás hazánkban.

Nyelvtani ismétlések elemzés közben költői és prózai olvasmányok alapján. Az egyszerű és szép stylus sajátosságai, kiváló tekintettel a magyar nyelv eredeti sajátosságaira. Prózai és versalak Hangsúlyos és időmértékes verselés. Az írásművek felosztása, a prózai műfajok és a közéleti fogalmazványok. Irály- és verstan elemzések A r a n y T o l d i-jának tárgyalása. Irálygyakorlatul: levelek, ok- és ügyiratok. Szavalatok

Német verstan, jelesen: a szótagok mértéke, a verslábak és verssorok, a rim fajtái és nemei, a versszakok. A költői műfajok. Két hetenkint írásbeli dolgozat, részint szabadon, az olvasmányokból merítve.

A papság és császárság küzdelmei: a kereszties hadjáratok. D'Arc Johanna; a Habsburgok a középkor végén. Spanyolország felszabadulása. Találmányok. A reformáció. Habsburgok világbirodalma. A németalföldi szabadságharc. A 30 éves háború, XIV. Lajos kora. Az angol forradalom. II. Frigyes. Nagy Péter. Az északamerikai szabadságharc. A francia forradalom. Napoleon. A német birodalom és az olasz királyság megalakulása.

Kapcsolatban a történeti tanítással az eddig tanultak ismétlő áttekintése és gyakorlása a térkép folytonos használata mellett.

A levegő és a víz elemeinek ismertetése. Elem és összetett test. Kristályok. Nem fémes elemek és azoknak fontosabb vegyületei. A savak. A könnyű és nehéz fémek. Öntvény. Aljak. Sók. A szeretlen testek alakj természetani és vegytani tulajdonságai. Középtan és földtan. Szerves vegytanból: illó olajok- és gyanták, szénhidratok, a szeszes erjedés, az alkohokok, a savak, zsíradékok, festő anyagok, alkaloidok és fehérnye anyagok.

Tantárgy	Heti óra szám	Tanító	Tankönyv
Háztartástan	2	Mikolík	Sebestyénné Stetina J. Gazdaságtan fels. leányiskolák számára.
Számítan	2	Scholtz	Vajdady : Számítan III.
Mértan	1	Scholtz	—
Írás	1	Mikolík	—
Rajz	2	Dittmann	—
Ének	2	Győry Margit	Szónyi : Énekeskönyv.
Kézimunka	3	Kardeván	—
Testgyakorlás	1	Scholtz	—
Francia nyelv	2	Erardné	Noel : Premiéres lectures. francia (Haladóknak)

IV. polgári

Osztályfőnökök : — Klassenlehrer :

Tantárgy	Heti óra szám	Tanító	Tankönyv
Vallástan	2	Falvay	Bereczky S. Ev. hit- és erkölestan Egyházi énekek.
Magyar nyelv	3	Falvay	Novák Sándor : A magy. nemzet irod. ismertetése

T a n a n y a g

Alapfogalmak. A termelés főágai. A vagyonszerzés. A nő szerepe és hivatása a házi gazdaság vezetésében. A takarékoság fontossága. Költségvetés. A lakás, bútorok, ruházat és élelmiszerek, azoknak beszerzése és eltartása. A háztartási munkák megosztása. A házi tűzhely szentsége.

Közönséges törték. Olasz gyakorlat. Egyszerű és összetett hármasszabály törtékkel. A hazai pénzek és mértékek folytonos ismétlése.

A három-, négy- és sokszög s a kör területének, s egyszerű szabályos testek térfogatának s felszínének ismertetése, illetve kiszámítása.

A magyar és német folyóírás gyakorlásán kívül a ronde írással díszbetű.

Sikékitményeknek rajzolása és festése különböző stylben magyarázattal kísért táblai előrajzok nyomán.

A hangközök és lépcsők folytatólagos ismertetése és továbbgyakorlása. A skálák képzése és éneklése minden hangnemben. Két- és háromszóiamu gyakorlatok és énekek. Chorálok.

Anyagisme és különféle kikészítési eljárás. Kötés és horgolás egyesítve. Asztalfutó könnyű rajzzal és himzőöltéssel. Csipkehorgolás. Betű-, színes és fehérhímzés. A fehérneműek készítéséhez szükséges mértékfelvétel. Szabásrajzok készítése.

Kanyarodások járásközben, esillagfelállítás. — Forgólépésjárás eszszöszökdelés. Botgyakorlatok. — Magas és távugrás. Zsámolyon átugrás, gyakorlatok gyűrűhintán; fordulattal, lábműködéssel felhúzó-dás; körhintán; futás és mérsékelt repülés; létrán; függeszkedés lóbalással; támfán; mellső és hátó fekvő támasz. Játékok.

Értelmes olvasás és ennek alapján folytonos beszédgyakorlatok. Az egyszerű bővített mondat ismertetése, mondatrészei és beszédrészei elemzése. Verses és prózai darabok megtanulása. Copiek, nyelvtani gyakorlatok, dietéck és kis compositiók olvasmányok alapján. Beszédgyakorlatok a közéletből merített dolgok köréből.

l e á n y o s z t á l y.

Falvay Antal.

T a n a n y a g

Az apostoli hitvallás A választanak. Erkölestan. Biblia-olvasás. Egyház énekek.

Költői művek olvasása és eszthetikai fejtegetése, szavalása és ezek alapján: a költői műfajok ismertetése és a kiváló magyar írók méltatása. Az irodalomtörténet vázlatja. — Két hetenkint írásbeli dolgozatok leginkább az olvasmányokból merítve, a főalakok jellemrajzát adva, és fogalommagyarázatok, elmélkedések.

Tantárgy	Heti óra szám	Tanító	Tankönyv
Német nyelv	3	Kardeván	Dietlein : Lehrbuch der deutschen Literatur.
Történelem	3	Mikolík	Baróti Csánki M. történ. és Csiky : Alkotmánytan.
Földrajz	1	Scholtz	Emödi : Természettan és csill. földrajza.
Számтан	3	Scholtz	Vajdafi : Számтан IV.
Természettan	3	Scholtz	Emödi : Természettan.
Egészségtan	2	Bexheft	Csapodi-Gerlóczy : Egészségtani kézikönyv.
Ének	2	Szőnyi	Szőnyi : Énekeskönyv.
Rajz	2	Dittmann	—
Kézimunka	3	Kardeván Ida	—
Testgyakorlás	1	Scholtz	—
Franczia nyelv	1	Erardné	Salarien : Franczia olvasmányok.

T a n a n y a g

A német irodalom-történet rövid vázlatla A klaszikus iskola kiváló tagjai : Klopstock, Lessing, Herder, Wieland, Goethe, Schiller élet-rajzai és egyes műveinek megismertetése. Szavalatok. Két hetenkint egy írásbeli szabad dolgozat (Sprichwort-Erklärung. Schilderung. Erläuterungen. Abhandlungen.)

Magyarország története összefüggő előadásban a legrégebb időtől fogva a legújabbig, az alkotmánynak fontosabb intézményeire való tekintettel, s a növendékek nemzeti érzületének és jellemének fejlesztése czéljából. Magyarország természeti és politikai földrajzának áttekintése.

Kapcsolatban a természettannal A csillagászati földrajz elemei. A csillagok felosztása. Naprendszerünk. A föld és ábrázolása. Látókör, tetőpont. Földrajzi szélesség. A föld forgása és keringése. Nappálya. Naptávol, napközeli. Nap- és évszakok. földőyek. A hold mozgása és fényváltozásai. Nap- és holdfogyatkozás. Álló csillagok ; csillagképek. Az egyes tünemények magyarázata megfelelő földrajzi készülékek segítségével történik.

A százalékszámítás és alkalmazása. A láncszabály. A hazai és a legfontosabb külföldi pénznemek ismertetése és átszámítása. Egyszerű és összetett részarányos osztás. Vegytésszabály. Arany- és ezüsttövényekre, vertpénzekre és állampénzpapírokra vonatkozó számítások. Gyakorlati példák kidolgozása táblán s füzetben.

A természetan alapfogalma. A testek általános tulajdonságai, azok halmoza. A hő és annak hatása. Hőmérő. A szilárd, csepegős és terjengős testek egyensulya és mozgása. A hangtan. A fénytán A delejesség. A villamosság. Mindez kísérletek alapján magyarázva.

Az egészség és betegség fogalma. Az egészségre ható tényezők. A mozgás, érzés. Érzékek. A légzés. A vérkeringés. Táplálkozás. Mérgezés. Rögtöni segély. Ragályozás. Sebfertőzés. Betegápolás. Az emberi szervezet egyes részeinek megóvására, ápolására és fejlesztésére vonatkozó szabályok. A testi nevelés főbb elvei.

Az énekhez szükséges ismeretek az őszhangzattanból. Több szólamu női karok. Műdalok jeles dalszerzőktől. Kétszólamu chorálok.

Bevezetés a távlati rajzolásra. Távlati rajzolása az egyenes vonalnak síklapnak és egyszerű szögletes testeknek. A színharmónia ismertetése és síkéltmények rajzolása és festése. — Domboru gipsz-éltmények rajzolása körrajzban, majd árnyékolva.

A fehérművek szabása, varrása. Áttört munka, műhimzés, esomózás, műfoltozás. Felső ruha szabása, és varrása. Szabáskönyv készítése. Utasítás a kézimunkalapokban előforduló rajzok, minták, kézimunkák lemásolására, utánzására

A III. oszt. anyaga nagyobb kiterjedésben és nehezebb összeköttetésben ; a testgyakorlás tanításból kifolyó utasítások a gyakorlati életre.

Az előző osztályokban elsajátított ismeretek kiegészítése egyes olvasmányok tárgyí és alakí kezelése alapján. Később levelek fogalmazása. Fordítás, beszéd- és szavlatí gyakorlatok.

F) Tankönyveink.

F) Unsere Schulbücher.

Használt tankönyvek	Fü- osztály- ban	Leányosztály- ban
1. Bereczky S. Bibliatörténetek	II. III	II. III.
2. Bereczky: Hit- és Erkölestan	—	IV. polg.
3. Győry V. Luther kis kátéja	IV.	IV. el., I. s. II p.
4. Pálffy kis egyháztörténete	—	III. polg.
5. Bereczky Biblia ismertetés	—	I. II. polg.
6. Egyházi énekek ev. iskolák számára	III. IV.	III. IV. I. II. polg.
7. Új testamentom v. egész biblia	IV.	IV. I. II. III. IV.
8. ABC- és olvasókönyv Péterfy és társaitól	I.	I.
9. Kurz S. Német ABC	II.	II.
10. Komáromy, Lakits s. t. olvasókönyve	II. III. IV.	II. III. IV.
11. Gyulay magyar olvasókönyv	—	I. II. polg.
12. Lehr Arany Toldija	—	III. polg.
13. Jausz Lesebuch I. II.	III. IV.	III. IV.
14. Jausz György német olvasókönyv polgári iskola számára	—	I. II. polg.
15. Komáromy, magyar nyelvtan	II.	II.
16. Bárány, Nyelvkönyv I. II.	III. IV.	III. IV.
17. Torkos L. Magyar nyelvtan	—	I. II. polg.
18. Wessely O. Stylistika	—	III. polg.
19. Novák S. magyar nemz. irod. ismertetése	—	IV. polg.
20. Junghans Stricker Sprachschule	IV.	IV.
21. Bohm-Steinert kl. deutsche Sprachlehre	—	I. II. polg.
22. Dietlein Leitfaden d. deutschen Litteratur- geschichte	—	III. IV. polg.
23. Luttenberger Számítási példatár	I.	I.
24. Füredi Számítási példatár	II. III.	II. III.
25. Emericz Számítási példatár IV.	IV.	IV.
26. Vajdaly Számítási I. II.	—	I. II. III. IV. polg.
27. Mikolik földrajza	III.	III.
28. Gáspár földrajza	IV.	IV.
29. Márki földrajza	—	I. II. III. polg.
30. Kogutovicz-féle iskolai atlasz	IV.	IV.
31. Német Magyarország hegy- és vízrajzi tér- képe	—	I. polg.
32. Lange Cherven Földrajzi Atlasz	—	I. II. III. polg.
33. Ballagi K. és Nagy L. Magyarok története	IV.	IV.
34. Kozma, Világtörténelem	—	II. III. polg.
35. Baróti-Csánki, Magyarok története	—	IV. polg.
36. Csiky Alkotmánytan	—	IV. polg.
37. Csapody Egészségtan	—	IV. polg.
38. Emericz-Somogyi természetrajz	IV.	IV
39. Emödi Természettan és csill. földrajz	—	IV. polg.
40. Fillinger Állattan I. II.	—	I. II. polg.
41. Szécskay Növénytan I. II.	—	I. II. polg.
42. Rybár Vegytan és ásványtan	—	III. IV. polg.
43. Sebestyenné Stetina J. Gazdaságtan	—	III. polg.

J) K i m u t a t á s

a tanítás eredményéről a folyó tanév végén.

J) Ausweis über die diesjährigen Resultate des Unterrichts.

Osztály	vizsgá t t e t t ; geprüft wurden :										Főösszeg		
	rendes tanulóink közül ordentl. Schüler					magántanulók közül Privatschüler							
	Kitűnő I.	jeles II.	jó III.	elégésges IV.	elégtelen V.	összesen	Kitűnő I.	jeles II.	jó III.	elégésges IV.		elégtelen V.	összesen
I. elemi flu.	21	11	10	2	—	44	15	6	1	—	—	22	66
II. elemi flu.	14	11	13	9	3	50	13	7	4	2	—	26	76
III. elemi flu.	13	23	24	9	1	70	3	2	2	—	—	7	77
IV. elemi flu.	13	21	27	10	2	73	3	2	2	1	—	8	81
összesen fluk	61	66	74	30	6	237	34	17	9	3	—	63	300
I. elemi leány	19	7	6	—	2	34	10	5	3	—	—	18	52
II. elemi leány	13	16	5	2	1	37	8	5	3	1	—	17	54
III. elemi leány	14	15	9	3	1	42	5	4	2	—	—	11	53
IV. elemi leány	20	21	9	1	4	55	3	3	2	—	—	3	63
összesen elemi nép-iskolai leány	66	59	29	6	8	168	26	17	10	1	—	54	222
I. polgári leány	10	27	16	10	7	70	2	2	1	1	—	6	76
II. polgári leány	16	28	20	4	6	74	2	3	1	—	—	6	80
III. polgári leány	16	25	18	7	2	68	1	1	—	—	—	2	70
IV. polgári leány	15	27	12	6	—	60	2	—	—	—	—	2	62
összesen polgári iskola leány	57	107	66	27	15	272	7	6	2	1	—	16	288
Főösszeg	184	232	169	63	29	677	67	40	21	5	—	133	810

K) **A tanulóknévsora.*)**

K) Namensverzeichnis der Schüler.

I. fiú-osztály. — I. Knabenklasse.

1. Asbóth Károly, 1893. Bp. ágh. tdm.	24. Kuttán Károly, 1893. Bp. izr.
2. Balázs Béla, 1893. Bp. izr.	25. Lederer István, 1893. Bp. izr.
3. Beierl József, 1893. Bp. ágh.	26. Ledermann Simon, 1893. Bp. izr.
4. Benzsay Kálmán, 1893. Bp. ágh.	27. Ludasi Ákos, 1893. Kolozsvár. izr.
5. Csajka Pál, 1893. Bp. ágh. tdm.	28. Ludvig Viktor, 1893. Bp. r. k.
6. Cserneki Imre, 1893. Bp. r. k.	29. Lumnitzner Sándor, 1893. Révbér. ágh. tdm.
7. Czentner József, 1893. Bp. ágh.	30. Mannheim Károly, 1893. Bp. izr.
8. Dankovszky Jenő, 1893. Bp. r. k. mv.	31. Mayer János, 1893. Bp. ev. ref.
9. Eschwege L. 1893. Hamburg. izr. mt.	32. Múhr Kálmán, 1893. Bp. ágh.
10. Fellner Arthur, 1893. Bécs. izr. mv.	33. Popper Andor, 1893. Bp. izr.
11. Fischer Károly, 1893. Bp. ágh.	34. Radó Tibor, 1893. Siófok. izr.
12. Gescheit Andor, 1893. Bp. izr.	35. Ráth Géza, 1893. Bp. ágh. tdm.
13. Glock Miklós, 1893. Bp. ágh. tdm.	36. Róth István, 1893. Bp. izr.
14. Groglott János, 1893. Bp. r. k.	37. Roykó Béla, 1893. Bp. ágh. tdm.
15. Halász Ernő, 1893. Bp. ev. ref.	38. Schuster Károly, 1893. Bp. ágh. tdm.
16. Hollós Béla, 1894. Bp. izr.	39. Somogyi Lajos, Bp. ágh. tdm.
17. Horovitz Ernő, 1893. Bp. ágh. hitv.	40. Soós Ferencz, 1893. Bp. ágh. tdm. kim.
18. Horváth Antal, 1893. Bp. r. k.	41. Strem János, 1893. Bp. izr. mv.
19. Kamarell Tivad., 1893. Bp. ágh. tdm.	42. Szántó Jenő, 1893. Bp. ágh.
20. Karácsony Géza, 1893. Bécs. ev. ref.	43. Weinberger József, 1893. Bp. izr.
21. Kasper Pista, 1893. Bp. ágh.	44. Wellis Guidó, 1893. Bp. izr.
22. Klein Miklós, 1893. Bp. izr.	45. Ziegler Tibor, 1893. Bp. izr.
23. Klivényi Endre, 1893. Bp. r. k.	

II. fiú-osztály. — II. Knabenklasse.

1. Alheim Károly, 1892. Bp. ágh. tdm.	27. Lübke János, 1892. Bp. ágh.
2. Balog Ernő, 1892. Bp. izr.	28. Mauks Ferencz, 1892. Bp. ágh. tdm.
3. Baron Andor, 1892. Bp. izr.	29. Muhr József, 1892. Bp. ágh.
4. Baumgarten Andor, 1892. Bp. izr.	30. Müller Jenő, 1892. Bp. r. k.
5. Beck Lehel, 1892. Bp. izr.	31. Obstgarten Alfréd, 1891. Malaczka. ágh.
6. Bednár Ferencz, 1891. Bp. ev. ref. tdm.	32. Oesterreicher Pál, 1892. Bp. izr.
7. Berák Pál, 1892. Aszód. ágh. tdm.	33. Pajor Aladár, 1892. Bp. ágh.
8. Berger Andor, 1892. Bp. izr.	34. Paul Arnold, 1892. Bp. ágh.
9. Bertók Mihály, 1892. Bp. ágh.	35. Petri Gyula, 1892. Bp. ágh.
10. Dengel György, 1892. Bp. ágh.	36. Ráth Zoltán, 1892. Bp. ágh. tdm.
11. Doctor Raul, 1893. Bp. izr.	37. Reich Imre, 1892. Bp. izr.
12. Engel Tibor, 1892. Bp. izr.	38. Reis Ernő, 1892. Bp. izr.
13. Fehérvári Aladár, 1893. Bp. izr.	39. Rosenberg Pál, 1892. Bp. izr.
14. Fischer Aladár, 1892. Bp. ágh. tdm.	40. Róth Iván, 1892. Bp. izr.
15. Fuchs János, 1891. Bécs. izr.	41. Scheidl Béla, 1892. Bp. ágh.
16. Gally Aladár, 1892. Bp. ágh. tdm. kim.	42. Schmidt Gusztáv, 1892. Bp. ágh. tdm.
17. Hirschfeld Imre, 1892. Bp. izr.	43. Seidl Ödön, 1892. Bp. ágh.
18. Hertko Antal, 1892. Bp. ágh.	44. Stark Károly, 1892. Bp. izr.
19. Karácsony László, 1892. Bécs. ev. ref.	45. Stern Leo, 1892. Bp. izr.
20. Kelemen Richárd, 1892. Bp. izr.	46. Sztójánovits Szilárd, 1892. Bp. g. k.
21. Keresztesi Ágoston, 1892. Bp. ágh. tdm.	47. Szimon Viktor, 1892. Bp. r. k.
22. Keszits Károly, 1892. Bp. r. k.	48. Tauszig Róbert, 1892. Bp. izr.
23. Krausz Ottó, 1892. Bp. izr.	49. Terényi György, 1892. Bp. izr.
24. Krauth Jenő, 1892. Bp. izr.	50. Vámosy Loránt, 1892. Bp. ev. ref.
25. Lantos László, 1892. Bp. izr.	51. Werderics János, 1892. Bp. ágh.
26. Lazarus Walter, 1893. Bp. izr.	

*) Rövidítések: ágh. = ágh. hitvallás; — ev. ref. = helvél hitv.; — rk. = római katolikus; — gk. = görög-keleti; — izr. = izraelita; tdm. = tandijmentes; — mt. = magántanuló; — kl. = kilépett; — mh. = meghalt; — mv. = magánvizsgát tett.

III. fiú-osztály, — III. Knabenklasse.

1. Allechner István, 1891. Bp. r. k.
2. Amar Licco, 1891. Bp. izr.
3. Bárány Pál, 1891. Bp. ágh. tdm.
4. Baumgarten Mihály, 1891. Bp. izr.
5. Bergl László, 1889. Vadkec, izr.
6. Binder Ágost, 1891. Bp. ágh.
7. Blau Kár. József, 1891. Bp. izr.
8. Bleissner Ágoston, 1890. Bp. ágh.
9. Brachfeld József, 1891. Bp. izr.
10. Cserneky István, 1890. Bp. r. k.
11. Dezső István, 1891. Bp. izr.
12. Dirner György, 1891. Bp. ágh.
13. Farkas Manó, 1890. Bp. izr.
14. Faszier Emil, 1890. Bp. izr.
15. Fehérvári Hugó, 1891. Bp. izr.
16. Feistel Ede, 1891. Bp. ágh.
17. Fejér Árpád, 1890. Bp. ágh.
18. Fischer Géza, 1891. Bp. izr.
19. Friedrich Loránt, 1891. Bp. ágh.
20. Friedrichsen János, 1890. Hamburg ágh.
21. Früstük János, 1889. Bp. ágh.
22. Fürth Emil, 1891. Bp. izr.
23. Gerstenberger János, 1891. Bp. ágh.
24. Gloeck Imre, 1890. Bp. ágh. tdm.
25. Goldmann Pál, 1892. Bp. izr.
26. Hertkó Frigyes, 1891. Bp. ágh.
27. Hirschfeld Sándor, 1891. Bp. izr.
28. Jankovics Elemér, 1890. Bp. ágh. tdm.
29. Járítz Andor, 1891. Bp. r. k.
30. Kelényi József, 1892. Bp. r. k.
31. Kéler Dénes, 1891. Bp. ágh.
32. Klausner Samu, 1891. Bp. izr.
33. Kirnbauer Alajos, 1891. Bp. ágh. tdm.
34. Klein Arthur, 1891. Bp. izr.
35. Kohn Lipót, 1891. Bp. izr.
36. Kölbl Frigyes, 1891. Bp. r. k.
37. Kollár Sándor, 1891. Szendrő. ev. ref.
38. sçoyImre, 1891. Bp. ágh.
39. Kovács István, 1891. Bp. r. k.
40. Lazarus Leó, 1891. Bp. izr.
41. Ligeti Kornél, 1891. Bp. izr.
42. Lumnitzer Károly, 1890. Révbér, (Pestm.) ágh. tdm.
43. Malin Gyula, 1891. Bp. ágh. kim.
44. Massányi Gyula, Bécs ágh.
45. Mayer József, 1891. Bp. ev. ref.
46. Metzger Károly, 1891. Bp. r. k.
47. Milosawlevits Spasoje, 1890. g. kel.
48. Oosterreicher Sándor, 1891. Bp. izr.
49. Palásti Mihály, 1890. Bp. ágh.
50. Paltzarik Géza, 1891. Ujpest, ágh. tdm.
51. Paul Edgár, 1891. Elberfeld ágh.
52. Paulini Alfréd, 1891. Bp. ágh.
53. Pleschka Endre, 1891. Pálóc r. k.
54. Sántha Árpád, 1891. Nagy-Sármás. r. k.
55. Schneider Frigyes, 1890. Bp. ágh.
56. Schultz József, 1890. Bp. ágh.
57. Siroky Károly, 1890. Bp. ágh. tdm.
58. Sommer Dezső, 1891. Bp. izr.
59. Szilárd Tivadar, 1891. Bp. izr.
60. Szirányi István, 1891. Bp. ágh. tdm.
61. Ulbrich Gyula, 1891. Bp. ágh. tdm.
62. Wack Géza, 1891. Bp. ágh.
63. Wanicsek László, 1892. Bp. tdm.
64. Weinsturm Vilmos, 1890. Bp. r. k.
65. Weisz György, 1891. Bp. izr.
66. Weiss Jenő, 1891. Bp. izr.
67. Weisz Sándor, 1891. Bp. izr.
68. Werkner Albert, 1891. Bp. izr.
69. Woboril Károly, 1891. Bp. ágh. tdm.
70. Wolf Frigyes, 1891. Bp. izr.
71. Würtzler Viktor, 1891. Bp. ágh.
72. Zurányi Gyula, 1891. Bp. ágh.

IV. fiú-osztály. — IV. Knabenklasse.

1. Adami Viktor, 1887. Nagy-Szeben, ág. htv. tdm.
2. Ángyán Géza, 1890. Bp. ev. ref.
3. Auer Albert, 1891. Bp. izr.
4. Bácsi Ferencz, 1890. Bp. ág. htv. tdm.
5. Balogh Elek, 1887. Körmend, ág. htv. tdm.
6. Berger F. Ferencz, 1890. Bp. izr.
7. Bertók Gyula, 1890. Bp. ág. htv.
8. Blum Döme, 1891. Bp. izr.
9. Boda Andor, 1890. Bp. ág. htv.
10. Böhm Pál, 1890. Bp. ág. htv.
11. Brandl Béla, 1890. Bp. izr.
12. Döményi László, 1890. Tornalja, izr. mt. kim.
13. Fabricius Béla, 1889. Bp. ág. htv.
14. Falb Gyula, 1889. Bp. ág. htv.
15. Fischer Ernő, 1891. Erzsébetfalva, izr.
16. Fodor Gyula, 1890. Bp. izr.
17. Friedmann Ernő, 1890. Bp. izr.
18. Freund Imre, 1890. Bp. izr.
19. Früstük Géza, 1886. Bp. ág. htv.
20. Fröhvirth János, 1890. Bp. ág. htv.
21. Glücksthal Lajos, 1891. Selmeczbánya, izr.
22. Hell Károly, 1889. Bp. r. k.
23. Héley Árpád, 1890. Cöln, ág. htv.
24. Hittrich József, 1890. Komárom, ágh. tdm.

25. Hirschfeld Kálmán, 1889. Bp. izr.
26. Hollub János, 1890. Bp. r. k.
27. Holkó Ferencz, 1888. Bp. ágh. tdm. kim.
28. Husz Ferencz, 1890. Bp. ágh. tdm.
29. Kálai Imre, 1890. Bp. izr.
30. Kasper Róbert, 1890. Bp. ágh.
31. Keresztesi Kár., 1891. Bp. ágh. tdm.
32. Kirchknopf Károly, 1890. Bp. ágh.
33. Klein István, 1890. Pécs, ágh. tdm.
34. Kovács Ödön, 1890. Bp. ágh.
35. Krebs Ödön, 1890. Bp. ágh. tdm.
36. Krepuska Lajos, 1890. Bp. ágh.
37. Lányi Ernő, 1890. Bp. izr.
38. Lichtenberg György, 1891. Bp. izr.
39. Line Albert, 1889. Bukarest, ágh. tdm.
40. Maléter Lajos, 1890. Bp. ágh.
41. Mangold Pál, 1891. Bp. izr.
42. Meller Pál, 1890. Felső-Szeged, izr.
43. Nikászy Alajos, 1889. Bp. ágh.
44. Olbricht Béla, 1890. Bp. ágh.
45. Ondrejovich Béla, 1890. Bág, ev.ref.
46. Pajor Jenő, 1890. Bp. ágh.
47. Partl Viktor, 1890. Szegszárd, r. k. kim.
48. Pellach Miklós, 1890. Bp. ágh.
49. Plan Jenő, 1889. Bp. izr.
50. Reissenberger János, 1890. Bp. ágh.
51. Rozgonyi György, 1890. Bp. izr.
52. Salzer József, 1890. Bp. iyr.
53. Seidl József, 1890. Bp. ágh.
54. Simon Camillo, 1890. Bp. izr.
55. Simon Pál, 1890. Bp. ágh. tdm.
56. Schlesinger Pál, 1890. Bp. izr.
57. Schranz Lajos, 1889. Bp. ágh. tdm.
58. Schwarz Rikárd, 1890. Bécs, izr.
59. Schwarz György, 1890. Bp. izr. mt. kim.
60. Stahel Ede, 1890. Bp. ev. ref.
61. Stepan Antal, 1889. Bp. ágh.
62. Stern Ernő, 1889. Bp. izr.
63. Strem László, 1891. Bp. izr.
64. Szemián József, 1890. Bp. ágh.
65. Tolnai Ferencz, 1891. Bp. izr.
66. Topscher Kálmán, 1890. Kormóczbánya, ágh.
67. Thuresányi Géza, 1889. Bp. ágh. tdm.
68. Thuresányi János, 1891. ágh. tdm.
69. Tsuk Jenő, 1890. Bp. izr.
70. Vaisz Imre, 1890. Bp. izr.
71. Velten Armin, 1890. Magdeburg, ágh.
72. Wellis Alfréd, 1890. Bp. izr.
73. Wertheimer Ervin, 1890. Bp. izr.
74. Wieland Frigyes, 1890. Bp. ágh.
75. Wisinger Andor, 1890. Bp. izr.
76. Wisnowscky Mih., 1890. Lugos, ágh.
77. Zsigmondy Hugó, 1890. Bécs, ágh.

I. elemi leányosztály.

1. Amár Renée, 1892. Bp. izr. mt.
2. Arzenievits Irma, 1892. Bp. gk.
3. Beer Sarolta, 1893. Bécs ág. mt.
4. Böhm Aranka, 1893. Bp. izr.
5. Breitner Szeréna, 1893. Bp. izr.
6. Eisler Stefánia, 1892. Boicza r. k.
7. Elkán Klára, 1893. Bp. izr.
8. Feistl Ilonka, 1893. Bp. izr.
9. Fischer Ilonka, 1893. Érzsébetfalva izr.
10. Freddel Irén, 1893. Rákos-Palota ág.
11. Friedmann Vilma, 1893. Bp. izr. kim.
12. Friedrichsen Anna, 1892. Hamburg ág. kim.
13. Gotschall Mariska, 1892. K. Harta ág. tdm.
14. Hajcsi Rózsai, 1893. Rózsnyó ág.
15. Hirschler Margit, 1892. Bp. ág.
16. Hrubán Margit, 1893. Bp. ág. tdm.
17. Járitz Józsika, 1893. Bp. r. k.
18. Juriczky Ilonka, 1893. Bp. ág.
19. Kollár Valéria, 1893. Bp. izr.

I. Mädchenklasse.

20. Kovács Ella, 1893. Bp. izr.
21. Luzny Biela, 1892. Brünn r. k.
22. Mangod Ilonka, 1892. Bp. r. k.
23. Mautner Mariska, 1893. Bp. r. k.
24. Mohr Erzsike, 1893. Bp. izr.
25. Molnár Zsuzsika, 1892. Ó-Buda ág. tdm.
26. Morgenstern Lili, 1893. Bp. izr.
27. Platsek Gizella, 1893. Bp. izr.
28. Podvinecz Erzsike, 1893. Bp. izr.
29. Schober Anna, 1893. Bp. r. k.
30. Scholtz Ilonka, 1892. Bp. ág. tdm.
31. Schwertner Matild, 1893. Bg. ágh.
23. Simon Margit, 1893. Bp. ágh. tdm.
33. Stuhlbach Blanka, 1893. Bp. izr.
34. Szentgyörgyi Erna, 1893. Losonez, ág.
35. Sziller Margit, 1893. Bp. áph. kim.
36. Takács Mariska, 1893. Bp. ref.
37. Ungár Margit, 1892. Bp. izr.
38. Weimwurm Emma, 1892. Bp. r. k.
39. Wellisch Gizella, 1893. Bp. izr. kim.

II. elemi leányosztály. — II. Mädchenklasse.

1. Benyovits Éva, 1893. Bp. izr. 2. Binder Gizella, 1892. Bp. ágh. 3. Breitner Margit, 1891. Bp. izr. 4. Darvas Stephánia, 1892. Bp. r. k. 5. Delbek Magda, 1892. Bp. ágh. tdm. 6. Drozda Miczi, 1890. Bp. ev. ref. 7. Engel R. née, 1892. Bp. izr. 8. Faragó Böske, 1892. Bp. ágh. 9. Faszler Aranka, 1891. Bp. izr. 10. Fellner Olga, 1891. Bécs. izr. 11. Földiák Boriska, 1891. Bp. izr. 12. Friedmann Margit, 1892. Bp. izr. 13. Gallia Frida, 1892. Troppau. izr. 14. Goldberger Margit, 1893. Bp. izr. kim. 15. Hoffmann Irén, 1892. Bp. izr. 16. Hollós Margit, 1893. Bp. izr. 17. Kaszanitzky Lenke, 1892. Bp. ágh. 18. Kaufmann Anna, 1892. Bp. izr. 19. Lepter Aranka, 1892. Bp. ágh. 20. Ludwig Józsa, 1891. Bp. r. k. 21. Mangold Margit, 1892. Bp. r. k. 22. Mautner Lili, 1892. Bp. izr. tdm. 23. Medvegy Margit, 1892. Bp. r. k. 24. Moser Irma, 1892. Bp. ágh.	25. Naszády Erzsí, 1892. Bp. ev. ref. 26. Paulusz Gertrud, 1891. Teschen. ágh. tdm. 27. Rácz Olga, 1891. Bp. g. k. 28. Rudi Gizella, 1889. Lusin Grande. r. k. 29. Salczér Ella, 1893. Bp. izr. 30. Schneider Margit, 1892. Bp. ágh. tdm. 31. Simon Irma, 1891. Bp. ágh. tdm. 32. Sommer Erzsí, 1892. Bp. izr. 33. Stark Margit, 1891. Bp. izr. 34. Strem Anna, 1892. Bp. izr. 35. Sziller Józsa, 1891. Bp. ágh. kim 36. Szili Erzsike, 1-92. Bp. izr. 37. Takács Emma, 1891. Bp. ágh. tdm. 38. Takács Mariska, 1891. Bp. ágh. 39. Tsuk Jolán, 1892. Bp. izr. 40. Védei Jolán, 1892. Bp. izr. 41. Vozarik Hermin, 1891. Makó. ágh. tdm. kim. 42. Walkó Irén, 1891. Bp. ágh. mv. 43. Weil Viola, 1891. Bp. izr. kim. 44. Weisz Valeria, 1892. Bp. izr. 45. Wieland Vilma, 1891. Bp. ágh.

III. elemi leányosztály. — III. Mädchenklasse.

1. Bártfai Ilona, 1890. Bp. ágh. tdm. 2. Beer Frida, 1891. Bécs. ág. mt. 3. Berger Luiza, 1889. Bécs. ágh. kim. 4. Berkovits Olga, 1891. Bp. izr. 5. Bertók Jolán, 1891. Bp. ágh. 6. Bleiszner Emilia, 1891. Bp. ágh. 7. Burose Ilse, 1891. Halle. ágh. 8. Geschéit Margit, 1892. Bp. izr. 9. Glasner Irén, 1891. Bp. izr. 10. Guttman Olga, 1891. Bp. izr. 11. Jankovits Stefánia, 1891. Bp. ágh. tdm. 12. Jureczky Emilia, 1891. Bp. ágh. 13. Jurenák Gizella, 1891. Tisza-Nagy-rév. ágh. 14. Kállai Sárolda, 1891. Bp. izr. 15. Kollár Blanka, 1892. Bp. izr. 16. Lichy Elvira, 1890. Bp. ág. tdm. 17. Lippner Margit, 1891. Bp. izr. 18. Lotter Elza, 1891. Bp. ágh. 19. Loewenfeld Paula, 1892. Bp. r. k. 20. Mautner Stefánia, 1891. Bp. izr. 21. Müller Mariska, 1891. Bp. ágh. kim. 22. Mumme Irén, 1889. Pécs. r. k.	23. Neumann Alice, 1891. Bp. izr. 24. Paulusz Luiza, 1888. Teschen. ágh. tdm. 25. Podwinecz Margit, 1891. Kassa. izr. 26. Póol Vilma, 1890. Bp. ágh. 27. Popper Erzsí, 1890. Bp. izr. 28. Reisz Adél, 1890. Bp. izr. 29. Robitzek Zdenka, 1890. Bp. Szerencs. izr. 30. Rosenberg Emma, 1891. Bp. izr. 31. Schoditsch Ilona, 1889. Bp. ágh. 32. Scholtz Aranka, 1891. Bp. ágh. tdm. 33. Schuster Margit, 1891. Bécs. ágh. 34. Seidl Emmi, 1891. Bp. ref. 35. Somogyi Anna, 1890. Bp. ágh. tdm. 36. Strem Ilona, 1891. Bp. izr. 37. Szántó Irén, 1891. Bp. ágh. 38. Urai Irén, 1891. Bp. izr. 39. Wachtel Edith, 1890. Bp. izr. 40. Weinberger Irén, 1891. Bp. izr. 41. Weinberger Margit, 1891. Bp. izr. 42. Weinreb Blanka, 1890. Bp. izr. 43. Würsching Elza, 1890. Bp. ágh. tdm.

IV. elemi leányosztály. — IV. Mädchenklasse.

1. Adámi Berta, 1886. ágh. Nagy-Szeben tdm. 2. Almási Aranka, 1890. Bp. izr. 3. Altheim Margit, 1889. Bp. ágh. tdm. 4. Baron Erzsike, 1890. Bp. izr. 5. Bauer Elza, 1890. Arad. izr.	6. Bárány Róza, 1889. Bp. ágh. tdm. 7. Bárány Irma, 1890. Bp. ágh. tdm. 8. Bargehof Irma, 1890. Bp. ágh. 9. Dengel Katicza, 1888. Bp. r. k. 10. Deutsch Gizella, 1890. Bp. izr. 11. Eisler Alice, 1890. Bp. izr.

12. Engel Ella, 1888. Bp. izr. 13. Engel Kamilla, 1889. Bp. izr. 14. Farkas Erzsé, 1890. Bp. izr. 15. Fischer Lili, 1889. Bp. ágh. 16. Frankl Olga, 1888. Bécs izr. 17. Frankl Zsófi, 1890. Bécs izr. 18. Gelb Ilona 1890. Bp. izr. 19. Grube Mariska, 1890. Bp. ágh. 20. Grünzweig Margit, 1891. Bp. izr. 21. Horváth Anna, 1890. Bp. r. k. 22. Kadelburger Olga, 1889. Bp. izr. 23. Kammer Irma, 1890. Gablonz izr. 24. Keresztesi Viktoria, 1888. Bp. ágh. tdm. 25. Klincsok Mária, 1889. Bp. ágh. tdm. 26. Kohn Hilda, 1889. Bp. izr. 27. Kollár Frida, 1890. Bp. izr. 28. Lázár Lujza 1888. Bp. ágh. tdm. 29. Legányi Ilonka, 1890. Bp. ágh. 30. Lepter Ilonka, 1890. Bp. ágh. 31. Marcz Mariska, 1888. Bp. ágh. 32. Márkus Irén, 1891. Bp. izr. 33. Messinger Ilonka, 1890. Bp. izr. 34. Mücke Elfrida 1889. Osnabrückett ágh.	35. Müller Ilonka 1891. Bp. r. k. 36. Nagel Lili, 1890. Bp. izr. 37. Neumann Alice, 1889. Bp. izr. 38. Neumann Elza, 1890. Bp. izr. 39. Oesterreicher Etel, 1890. Bp. izr. 40. Paulusz. Emilia 1889. Teschen ágh. tdm. 41. Rausch Mariska, 1890. Bp. r. k. 42. Roth Edith, 1890. Nagyvárad izr. 33. Salzer Erna, 1887. Bp. izr. 44. Schwerzer Margit, 1889. Bp. ágh. 45. Sommer Aranka, 1889. Bp. izr. 46. Steiner Piroska 1888. Bp. ágh. tdm. 47. Stern Melánia, 1890. Bp. izr. 48. Stern Lili. 1890. Bp. izr. 49. Stettner Margit, 1890. Bp. izr. 50. Szántó Melania, 1889. Bp. izr. 51. Tausig Margit, 1891. Bp. izr. 52. Tichó Margit, 1890. Bp. izr. 53. Unger Olga, 1890. Bp. izr. 54. Wachtel Elza, 1890. Bp. izr. 55. Wack Margit, 1890. Bp. ágh. 56. Zechmeister Anna, 1890. r. k.

Polgári leányiskola.

Mädchen-Bürgerschule.

I. polgári leányosztály. — I. Bürger Mädchenklasse.

1. Achs Rózsi, 1889. Bp. ágh. 2. Adami Juliska, 1885. Nagy-Szeben, ágh. tdm. 3. Bagyinka Ilona, 1880. Szeged, ágh. 4. Bauer Teréz, 1888. Bp. izr. 5. Berger Antonia. 1889. Ujvidék, izr. 6. Constantin Natália, 1890. Pozsony, ágh. 7. Cserneci Irén, 1889. Bp. ágh. 8. Dada Jolán, 1888. Arac, gör. kel. 9. Dályay Rózsa, 1887. Bp. ágh. 10. Elkán Irén, 1889. Bp. izr. 11. Ellinger Rózsa, 1888. Bp. izr. 12. Engelbrecht Ilonka, 1889. Bp. ágh. 13. Faber Ella, 1889. Bp. ágh. 14. Faragó Margit, 1889. Bp. ágh. 15. Fenyves Margit, 1887. Hodos, ágh. tdm. 16. Fischer Eveline, 1889. Baaa, izr. 17. Flittner Rózsi, 1889. Bp. ágh. 18. Földiák Lili, 1889. Bp. izr. 19. Frees Katinka, 1888. Bp. ágh. 20. Freud Gizella, 1889. Bp. izr. 21. Friedrichsen Antonia, 1888. Hamburg, ágh. kim. 22. Fuchs Erzsike, 1889. Bp. izr. 23. Fuchs Stefánia, 1888. Bécs, izr. 24. Gaedicke Sarolta, 1898. Berlin, ágh. kim. 25. Glaser Frida, 1889. Bp. izr.	26. Hamburger Rózsi, 1889. Bp. izr. 27. Hautzinger Ilona 1889. Leben, ágh. 28. Holstein Sárka, 1889. Bp. izr. 29. Horner Elvira, 1890. Bp. izr. 30. Karchess Gizella, 1888. Nagy-Jóka, ágh. 31. Károlyi Gizella, 1888. Bp. ágh. tdm. 32. Klivényi Erzsé, 1889. Bp. r. k. 33. Koricsánszky Etel, 1888. Bp. ágh. tdm. 34. Koritsánszky Irén, 1889. Bp. ágh. 35. Kupfer Renée, 1889. Bp. izr. 36. Láng Erzsé 1889. Bp. izr. 37. Lányi Gizella, 1889. Bp. izr. 38. Lichy Mariska, 1888. Bp. ágh. tdm. 39. Lissauer Stefánia, 1889. Bp. izr. 40. Litzmann Lili. 1889. Bp. izr. 41. Ludasi Erzsé, 1888. Belgrád, izr. 42. Lüders Ilona, 1888. Bp. ágh. 43. Mautner Gizella, 1889. Bp. izr. 44. Münzer Piroska, 1889. Bp. izr. 45. Neprás Anna, 1889. Bp. ágh. tdm. 46. Noseda Erzsé, 1889. Bp. r. k. 47. Oblath Ilonka, 1889. Bp. izr. 48. Paul Irmgard, 1889. Elberfeld, ágh. 49. Ponger Mariska, 1889. Bp. izr. 50. Preis Irén, 1888. Bp. ágh. 51. Reizner Anna, 1889. Bp. ágh. tdm. 52. Rosenberg Dóra, 1888. Bp. izr. 53. Roth Alice, 1888. Bp. izr.

54. Steiner Ilonka, 1889. Bp. izr.
55. Steinmann Stefi, 1889. Bécs, izr.
56. Stratzinger Il., 1889. Bp. ágh. tdm.
57. Sturm Renée, 1889. Bp. izr.
58. Szafka Sárika, 1888. Bp. ágh.
59. Szaufnauer Irma, 1889. Bp. ágh.
60. Székesváry Juliska, 1884. Léva, ev. ref. kim.
61. Szemian Erzsébet, 1889. Bp. ágh.
62. Szendrey Olga, 1889. Bp. r. k. kim.
63. Szentgyörgyi Edith, 1889. Losonc, ágh.
64. Szigethy Margit, 1888. Ajnácskő, ev. ref. tdm. kim.

65. Szirányi Jolán, 1888. Bp. ágh.
66. Szloboda Edith, 1888. Lében, ágh.
67. Sztancsó Gizella, 1888. Bp. ágh. 'dm.
68. Teasdale Adorka, 1889. Bp. ágh.
69. Ugler Amália, 1888. Nyustya, ágh. tdm.
70. Urban Magda, 1889. Bp. izr.
71. Varga Jolán, 1888. Orosháza, ágh. tdm.
72. Vécsey Margit, 1889. Bp. ágh.
73. Weil Edith, 1889. Bp. izr.
74. Weinberger Irén, 1888. Bp. ágh.
75. Zirner Lili, 1889. Bp. izr.

II. polgári leányosztály. — II. Bürger Mädchenklasse.

1. Achs Irén, 1887. Bp. ágh.
2. Bäck Erzsé, 1887. Bp. izr.
3. Balogh Irén, 1887. Bp. ágh.
4. Báron Miczi, 1889. Bp. izr.
5. Baros Ella, 1881. Bp. izr.
6. Bertók Irma, 1888. Bp. ágh.
7. Bittlingmayer Mariska, 1887. Bp. ágh. tdm.
8. Burgert Anna, 1887. Bp. ágh. tdm.
9. Constantin Milicza, 1888. Pozsony, ágh.
10. Engel Elza, 1888. Bp. izr.
11. Fabriczius Edith, 1888. Bp. r. k.
12. Farkas Ilona, 1888. Bp. ágh. tdm.
13. Fecht Elza, 1888. Bp. ágh.
14. Fejér Margit, 1888. Bp. izr.
15. Gerő Gizella, 1889. Bp. izr.
16. Guttmann Margit, 1888. Bp. izr.
17. Gömörly Irén, 1888. Bp. ágh.
18. Halász Margit, 1888. Nagy-Kőrös, ev. ref.
19. Hecht Lenke, 1887. Bp. izr.
20. Hollub Ágosta, 1888. Bp. r. k.
21. Horváth Jerta, 1887. Bp. r. k.
22. Husz Gizella, 1886. Bp. ágh. tdm.
23. Kaszaniécky Éva, 1888. Bp. ágh. tdm.
24. Kaufmann Ilona, 1888. Bp. izr.
25. Kircknopf Mariska, 1887. Bp. ágh.
26. Klein Berta, 1887. Krompach, ágh. tdm.
27. Klein Irén, 1888. Eger, izr.
28. Klein Magda, 1889. Bp. izr.
29. Klein Stefania, 1888. Bp. izr.
30. Klement Emilia, 1887. Bp. r. k.
31. Kölbl Berta, 1888. Bp. r. k.
32. Koob Margit, 1887. Bp. ágh.
33. Koppstein Rózsa, 1888. Sjófok, izr.
34. Kováts Margit, 1887. Bp. ev. ref.
35. Kriegl Paula, 1888. Bp. izr.
36. Kutlik Irén, 1888. Gložsán, ágh. tdm.

37. Legányi Ida, 1888. Bp. ágh.
38. Lindenbaum Margit, 1888. Bp. izr.
39. Loschitz Juliska, 1888. Bp. izr.
40. Ludasi Lili, 1888. Belgrád, izr.
41. Mautner Erzsébet, 1888. Bp. izr.
42. Mayer Margit, 1886. Bp. ágh.
43. Milhofer Margit, 1888. Bécs, izr.
44. Mintz Stella, 1888. Bp. izr.
45. Moser Erzsébet, 1888. Bp. ágh.
46. Nagy Ilona, 1889. Bp. izr.
47. Neuman Etelka, 1887. Batum, r. k.
48. Pollák Gizella, 1888. Bp. izr.
49. Pollák Margit, 1888. Bp. izr.
50. Ponger Olga, 1888. Bp. izr.
51. Posszert Emma, 1888. Bp. r. k.
52. Preis Gizella, 1887. Bp. ágh.
53. Rechterisz Aranka, 1887. Bp. ágh.
54. Rosenberg Paula, 1888. Bp. izr.
55. Rosenzweig Aranka, 1887. Bp. izr.
56. Sárkány Erzsé, 1888. Bp. izr.
57. Schleifer Elza, 1888. Bp. izr.
58. Schneider Emma, 1888. Bp. ágh. tdm.
59. Schneider Franciska, 1888. Bp. ágh.
60. Schodits Vilma, 1887. Velege, ágh. tdm.
61. Schön Margit, 1888. Bp. izr.
62. Schulek Irén, 1888. Bp. ágh.
63. Schwarz Mariska, 1888. Kecskemét.
64. Schvarcz Stefánia, 1888. Bp. izr.
65. Soltész Emma, 1887. Bécs, ágh. tdm.
66. Stadler Kamilla, 1888. Bp. izr.
67. Strasser Margit, 1888. Bécs, ágh.
68. Szendrey Gizella, 1888. Bp. r. k. kim.
69. Szirányi Viola, 1886. Bp. ágh.
70. Tausig Hermin, 1889. Bp. izr.
71. Textoris Elza, 1883. Bp. ágh.
72. Thomay Luiza, 1886. Bp. ágh. tdm.
73. Velencei Edith, 1888. Bp. ágh.
74. Wálka Margit, 1887. Bp. ágh.
75. Weinberger Margit, 1888. Baja, izr.

III. polg. leányosztály. — III. Bürger Mädchenklasse.

1. Abarbanell Frida, 1887. Bp. izr.
2. Albert Erzsébet. 1886. Szamosújvár unit.
3. Antal Margit, 1888. Bp. ev. ref.
4. Baján Matild, 1885. Bp. ágh.
5. Balog Emma, 1887. Bp. r. k.
6. Bátorj Ilona, 1887. Bp. r. k. mt.
7. Bächer Olga, 1886. Bp. izr.
8. Biró Ilona, 1887. Pusztá Kengyel. izr.
9. Blockner Vilma, 1888. Bp. izr.
10. Bretz Ilona, 1887. Felek ágh.
11. Conrad Margit, 1887. Serajevo ágh. tdm. km.
12. Constantin Vilma, 1884. Pozsony. ágh.
13. Elinger Ilona, 1887. Bp. izr.
14. Fiedler Irén, 1886. Bp. ágh.
15. Fisch Blanka, 1886. Bécs izr.
16. Fischer Olga, 1886. Bp. izr.
17. Fischer Sarolta, 1887. Bp. ágh.
18. Friedmann Ilona, 1887. Bp. izr.
19. Garay Jolán, 1884. Rozsnyó ágh. tdm.
20. Gerzsó Hilda, 1886. Selmeczbánya, ágh.
21. Glock Erzsébet, 1885. Bp. ágh. tdm.
22. Goldner Gizella, 1885. Haraszti, izr.
23. Gólián Klára, 1887. Tiszolcz ágh.
24. Gregersen Astrid 1887. Bp. ágh.
25. Hahn Valéria, 1886. Brünn ágh.
26. Horváth Jolán, 1887. Bp. r. k.
27. Irgang Viktória 1887. Bp. ágh. tdm.
28. James Erzsébet. 1885. Bukarest ev. ref.
29. Janisch Katalin, 1886. Bp. ágh.
30. Keresztesi Irén, 1887. Bp. ágh. tdm.
31. Klein Aranka, 1886. Bp. izr.
32. Klivényi Etelka, 1887. Bp. r. k.
33. Kohn Luiza, 1886. Bp. izr.
34. Kontor Ilona, 1886. Bp. ágh. tdm.

35. Kőszegi Irma, 1887. Bécs izr.
36. Krebs Anna, 1886. Bp. ágh. tdm.
37. Leszlényi Anna, 1887. Győr izr.
38. Ligeti Mariska, 1887. Bp. izr.
39. Löwenfeld Blanka, 1887. Bp. izr.
40. Mandl Rózsa, 1886. Bp. izr.
41. Markovits Natália, 1885. Bp. g. k.
42. Márkus Erzsébet, 1887. Bp. izr.
43. Mezey Margit, 1887. Dévaványa, izr.
44. Müller Ágosta, 1887. Bp. ev. ref.
45. Némethy Aranka, 1886 Bp. ágh. tdm.
46. Oberländer Berta, 1886 Bp. ágh. tdm.
47. Pammer Margit, 1886. Likóc-pusztá, ágh. tdm.
48. Perlstein Irén, 1885. Bp. izr.
49. Ranschburg Frida, 1886. Bp. izr.
50. Rayszky Emma. 1887. Bp. ágh.
51. Rener Ágosta, 1887. Bp. ágh. tdm.
52. Rodowicz Ilona, 1887. Bp. ágh.
53. Rodowicz Sarolta, 1887. Bp. ágh.
54. Rudnay Margit, 1886. Beje ágh. tdm.
55. Saly Blanka, 1886. Zombor ágh.
56. Schenk Margit 1886. Félégyháza ev. ref. tdm. kim.
57. Schmidl Erzsébet, 1887. Bp. ágh.
58. Schoditsch Karolin, 1887. Bp. ágh.
59. Schütze Anna, 1887. Bp. ágh.
60. Schwarz Olga, 1887. Bp. izr.
61. Spenlinger Aloizia 1886 Bp. ágh.
62. Steiner Gizella 1897. Bp. izr.
63. Such Ilona 1885. Békés-Csaba ágh. tdm.
64. Szigethy Gabriella, 1886. Kassa ev. ref. tdm.
65. Tixier Olga, 1886. Muraszombat r. k.
66. Valaszky Sarolta, 1886. Kerepez, ágh.
67. Waldmann Livia 1886 Bp. izr.
68. Weil Alice, 1886. Bp. izr.
69. Woboril Paula, 1886. Bp. ágh. tdm.
70. Wurm Erzsébet, 1886. Bikács ágh. tdm.

IV. polgári leányosztály. — IV. Bürger Mädchenklasse.

1. Almási Ella, 1886. Bp. izr.
2. Altstock Irén, 1885. Bp. izr. kim.
3. Balogh Blanka, 1886. Bp. ágh.
4. Breitner Olga, 1887. Bp. izr.
5. Déshy Stefánia, 1885. Bp. izr.
6. Dorits Olga, 1885. Bp. r. k.
7. Elinger Margit, 1886. Bp. izr.
8. Fischer Elza, 1885. Bp. ágh.
9. Fuchs Mariska, 1886. Bp. ágh. tdm.
10. Gerzsó Ilona, 1886. Bp. ágh.
11. Glücksthal Margit, 1886. Selmeczbánya, izr.
12. Groszberger Etelka 1885. Salgó-Tarján izr.

13. Guttman Vilma, 1887. Bp. izr.
14. Hajts Emma, 1887. Bp. ágh.
15. Hauser Margit, 1886. Losoncz, ágh.
16. Hesz Jolán, 1886. Bp. izr.
17. Hilf Vilma, 1886. Bp. izr.
18. Hoffmann Alice, 1885. Bp. izr.
19. Jancsics Anna, 1886. Bp. r. k.
20. Jármái Reneé, 1887. Bp. izr.
21. Jónás Juliska, 1884. Bp. ágh. kim.
22. Kadelburger Alice, 1886. Bp. izr.
23. Kaiser Kati, 1885. Sz. György, ágh.
24. Kassai Erzsébet, 1885. Bp. izr.
25. Kaszaniczky Irma, 1886. Bp. ágh. tdm.
26. Klemp Margit, 1885. Bp. ágh.

27. Klemp Mariska, 1886. Bp. ágh.
28. Klivényi Aranka, 1885. Bp. r. k.
29. Klivényi Ilona, 1886. Bp. r. k.
30. Kolmer Gabriella, 1885. Bp. ágh.
31. Koob Irma, 1886. Bp. ágh. meghalt
32. Kurucz Margit, 1886. Bp. ágh.
33. Langheim Irma, 1886. Bp. izr.
34. Lauer Lili, 1884. Bp. ágh.
35. Menesdorfer Gizella, 1885. Bp. ágh.
36. Mérő Jolán, 1885. Bp. izr.
37. Milosawlewits Zorka, 1885. Bp. g. kel
38. Nagel Aranka, 1886. Bp. r. k.
39. Négler Miliczka, 1885. Bp. r. k.
40. Öchslein Anna, 1886. Bp. ev. ref.
41. Okolicsányi Mariska, 1886. Bp. ágh.
42. Paulini Leona, 1886. Bp. ágh.
43. Posszert Lydia, 1884. Bp. r. k.
44. Propper Sarolta, 1887. Örkuta, izr.
45. Redlich Szidónia, 1887. Bp. izr.
46. Roth-child Ilona, 1885. Bp. izr.
47. Roháts Mariska, 1885. Bp. ágh.
48. Rothausner Emilia, 1885. Bécsizr. kim
49. Schmidl Sarolta, 1885. Bp. ágh.
50. Schneider Irma, 1886. Bp. r. k. tdm.
51. Schwarcz Juliska, 1886. Kecskemét, izr.
52. Schwarcz Magda, 1886. Bp. izr.
53. Stadler Blanka, 1886. Bp. izr.
54. Steiner Mariska, 1886. Bp. izr.
55. Stern Sarolta, 1885. Bp. izr.
56. Stessel Emilia, 1885. Bp. ágh.
57. Takács Juliska, 1886. Bp. ev. ref.
58. Ungar Margit, 1886. Bp. izr.
59. Unger Linka, 1886. Bp. izr.
60. Urász Róza, 1886. Bp. ágh.
61. Vetsey Gizella, 1886. Bp. ágh.
62. Vetsey Vilma, 1885. Bp. ágh.
63. Witz Elvira, 1886. Bp. izr.

A budapesti ág. hitv. evang. magyar és német
gyülekezet nép- és polgári iskolájának
nyilvános osztály-vizsgái
a folyó 1899—1900-iki tanév végén

a következő sorrendben tartjuk meg:

1. Pénteken, jun. 15-én d. e. 9—12 óráig: az I. polg. leányosztály. (Osztálytanító: Mikolík Kálmán.)
2. Szombaton, jun. 16-án d. e. 9—12 óráig: a II. polg. leányosztály. (Osztálytanító: Kardeván Vilmos.)
3. Hétfőn, jun. 18-án d. e. 9—12 óráig: a III. polg. leányosztály. (Osztálytanító: Scholtz Lajos.)
4. Kedden, jun. 19-én, d. e. 9—12 óráig: a IV. polg. leányosztály. (Osztálytanító: Falvay Antal.)
5. Kedden, jun. 19-én d. u. 4 órakor: a polg. iskola növendékeinek énekvizsgája Győry Margit k. a. vezetése alatt.
6. Szerdán, jun. 20-án d. e. 8—10 óráig: az I. elemi fiúosztály. (Osztálytanító: Kalma Pál.)
7. Szerdán, jun. 20-án d. e. 11—1 óráig: a III. elemi fiúosztály. (Osztálytanító: Kurz Samu.)
8. Csütörtökön, jun. 21-én d. e. 8—10 óráig: a II. elemi fiúosztály. (Osztálytanító: Alex Albert.)
9. Csütörtökön, jun. 21-én d. e. 11—1 óráig: a IV. elemi fiúosztály. (Osztálytanító: Lux Ede.)
10. Csütörtökön, jun. 21-én d. u. 4 órakor: a III. és IV. fiúosztályok énekvizsgája Krausz Gusztáv vezetése alatt.
11. Pénteken, jun. 22-én d. e. 8—10 óráig: az I. elemi leányosztály. (Osztálytanító: Jakobei Margit.)
12. Pénteken, jun. 22-én d. e. 11—1 óráig: a III. elemi leányosztály. (Osztálytanító: Falvay Gizella.)
13. Szombaton, jun. 23-án d. e. 8—10 óráig: a II. elemi leányosztály. (Osztálytanító: Tomassek Ilona.)
14. Szombaton, jun. 23-án d. e. 11—1 óráig: a IV. elemi leányosztály. (Osztálytanító: Mokry Eszter.)

A tornatanítás eredményét

bemutatja **Scholtz Lajos** tanító a leányok utolsó tornaóráiban u. m.:

1. Szerdán,	jun. 6-án d. e. 12—1-ig a IV. polg. leányosztálylyal	
2. Csütörtök,	jun. 7-én d. e. 11—12-ig a II. polg.	” ”
3. Csütörtök,	jun. 7-én d. e. 12—1-ig az I. polg.	” ”
4. Szombaton,	jun. 9-én d. e. 12—1-ig a III. polg.	” ”
5. Szerdán,	jun. 13-án d. e. 10—11-ig a III. elemi	” ”
6. Szerdán,	jun. 13-án d. e. 11—12-ig a IV. elemi	” ”

Maurer Rezső tornatanító pedig a fiuk utolsó tornaóráiban u. m.:

7. Hétfőn,	jun. 11-én d. u. 3—4-ig a IV.	fiuszt.
8. ”	jun. 11-én d. u. 4—5-ig a III.	”
9. Kedden,	jun. 12-én d. u. 4—5-ig a II.	”

Az osztályvizsgákat a gymn. épület II. em. nagy termében, a tornavizsgákat pedig a földszinti tornacsarnokban tartjuk.

A rajztanítás eredményeit, valamint a leányok kézi munkáit az illető osztályok vizsgáin mutatjuk be.

 Mind ezen vizsgákra iskoláink m. t. előjáróit, a növendékek szüleit vagy gyámjait és az oktatásügy barátait tisztelettel meghívjuk.

A jövő tanévre vonatkozó értesítés.

1. Az 1900/1901-iki tanév szeptember 1-én kezdődik, a rendszeres oktatás 6-án.

2. Szeptember 1., 2. és 3-án 8—12 óráig csakis prot. növendékeket irunk be; szept. 4. és 5-én d. e. 8—12-ig pedig azon másfelekezeti növendékeket, kik már a lefolyt tanévben is intézetünkbe jártak.

3. Nem protestáns növendékeket, kik eddig még nem voltak ezen intézet növendékei, csak akkor vehetünk föl, ha a hely megengedi; miért is ezeket csak szept. 6-án d. e. 10—12 óráig irhatjuk be.

4. Kérjük a t. szülőket, hogy a gyermekeiknek születési évét és napját a beiratásnál születési okmánynyal, a történt himlő-beoltást pedig orvosi bizonyítvánnyal igazolják, és a beiratási napokat és órákat pontosan betartsák; mert a meghatározott számon túl (nevezetesen I. 50, II. 60, III. 70, s IV. 80.) senki sem vétetik fel az egyes osztályokba, még akkor sem, ha a megelőző évben is már tanítványnk lett volna.

5. A nt. Egyháztanárság az elemi- és polgári osztályokban fizetendő tandíjakat következő módon szabályozta:

Az elemi osztályokban fizetnek az ág. hitv. evangélikusok: 14 frtot, a reformátusok és nem cselekvényes egyháztagok: 20 frtot, a más

felekezetűek: 40 frtot; — polgári osztályokban fizetnek az ág. hitv. evangélikusok: 18 frtot, a reformátusok és nem cselekvényes egyháztagok: 24 frtot és a másfelekezetűek: 50 frtot.

6. Pót-, felvételi-, és magánvizsgák, előleges bejelentés után, szeptember első hetében tartatnak.

Felvételi vizsgát azon tanulóktól is követelünk, kik a folyó tanévben netalán a rendes vizsga előtt bármily okból kimaradtak.

7. A rendes tanítás kezdetén minden beírott növendék okvetlenül tartozik osztályában megjelenni, és a ki legkésőbb szeptember 15-éig sem jelent meg, azt kitéptnek fog tekinteni, és helye más jelentkezővel betölteni.

8. Miután az 1868. XXXVIII. t. cz. 7. §-a értelmében a szülői háznál tanult növendékek is kötelesek valamely nyilvános tanintézetnél évenként vizsga tenni, a nálunk magánvizsgára jelentkező tanulók csak azon esetben fognak valamely felsőbb osztály tantárgyaiból megvizsgáltatni, ha a megelőző osztályokról hivatalos jellegű bizonyítványt felmutatnak. Az ily vizsgákért a gyűl. pénztárba 6 frt fizetendő; azonkívül elemi tanuló magánvizsgájának díja 10 frt polg. isk. magánvizsgáé 15 frt.

9. Minden növendék köteles a beiratás alkalmával az első félévi tandíjat lefizetni,

10. A lefizetésre egyáltalán képtelen *evang. szülők* a gyermekeik után járó tandíj lefizetése alól felmentethetnek, ha a szegénységi bizonyítványukat gyülekezetünk lelkészi hivatalnál láttamoztatják, s az a népiskola igazgatója által a nt. egyházválasztmány elé terjesztetik. Ily folyamodványok minden évben ujrolag benyujtandók.

 Miután az ág. hitv. ev. főgym I. osztályába való felvételnél a mi IV. osztályunkat jó eredménnyel végzett fiuk elsőbbségben részesülnek, különösen, figyelmeztetjük a tiszt. szülőket, ha **fiakat jövő évre a mi gymnasimunkba akarják járatni**, hogy az illető fiukat még ezen tanév befejeztével, azaz: június hó 27—28-án a főgymnásium igazgatójánál beírassák és akkor a szükséges iratokat: 1. a *születési okmányt*, 2 a IV. elemi osztályról szóló iskolai és 3. a szabályos himlőoltási bizonyítványt okvetlenül magukkal hozzák; mert csak ezen feltételek pontos betartásával számíthatnak *biztos* felvételre.

Kelt Budapesten, a pesti ág. hitv. ev. magyar és német egyházgyülekezet választmányának megbízásából

1899. június hó 1-én

a tanító testület nevében:

Falvay Antal,

e. i. igazgató.

An der Volks- und Bürgerschule

der

ung. u. deutschen ev. Gemeinde A. C. in Budapest

werden die

öffentlichen Prüfungen

des Schuljahres 1899/1900

in folgender Ordnung abgehalten :

1. Freitag, den 15. Juni vorm. v. 9—12 Uhr: die I. Klasse der Mädchen-Bürgerschule. (Klassenvorstand: Mikolik.)
  2. Samstag, den 16. Juni vorm. v. 9—12 Uhr: die II Klasse der Mädchen-Bürgerschule. (Klassenvorstand: Kardeván.)
  3. Montag, den 18. Juni vorm. v. 9—12 Uhr: die III. Klasse der Mädchen-Bürgerschule. (Klassenvorstand: Scholtz.)
  4. Dienstag, den 19. Juni vorm. v. 9—12 Uhr: die IV. Klasse der Mädchen-Bürgerschule. (Klassenvorstand: Falvay.)
  5. Dienstag, den 19. Juni nachm. 4 Uhr: Gesangsprüfung der Mädchen-Bürgerschule unter der Leit. (Fr. Marg Györy.)
  6. Mittwoch, den 20. Juni vorm. v. 8—10 Uhr: die I. Elementar-Knabenklasse. (Lehrer: Paul Kalma.)
  7. Mittwoch, den 20. Juni vorm. v. 11—1 Uhr: die III. Elementar-Knabenklasse. (Lehrer: Kurz.)
  8. Donnerstag, den 21. Juni vorm. v. 8—10 Uhr: die II. Elementar-Knabenklasse. (Lehrer: Alex.)
  9. Donnerstag, den 21. Juni vorm. v. 11—1 Uhr: die IV. Elementar-Knabenklasse. (Lehrer: Lux.)
  10. Donnerstag, den 21. Juni nachm. 4 Uhr: Gesangsprüfung der III. und IV. Knabenklasse unter (Gusztav Krausz.)
  11. Freitag, den 22. Juni vorm. v. 8—10 Uhr: die I. Elementar-Mädchenklasse. (Lehrerin: Margarethe Jakobei.)
  12. Freitag, den 22. Juni vorm. v. 11—1 Uhr: die III. Elementar-Mädchenklasse. (Lehrerin: Gizella Falvay.)
  13. Samstag den 23. Juni vorm. v. 8—10 Uhr: die II. Elementar-Mädchenklasse. (Lehrerin: Helene Tomassek.)
  14. Samstag, den 23. Juni vorm. v. 11—1 Uhr: die IV. Elementar-Mädchenklasse. (Lehrerin: Eszter Mokry.)
-

Das Schauturnen

der Mädchen hält in den letzten diesjährigen Turnstunden
Lehrer: **Ludwig Scholtz.**

1. Mittwoch, den 6. Juni vormittags von 12—1 Uhr mit der IV. Bürgerschulklasse.
2. Donnerstag, den 7. Juni vormittags von 11—12 Uhr mit der II. Bürgerschulklasse.
3. Donnerstag, den 7. Juni vormittags von 12—1 Uhr mit der I. Bürgerschulklasse.
4. Samstag, den 9. Juni vormittags von 12—1 Uhr mit der III. Bürgerschulklasse.
5. Mittwoch, den 13. Juni vormittags von 10—11 Uhr mit der III. Elementarschulklasse.
6. Mittwoch, den 14. Juni vormittags von 11—12 Uhr mit der IV. Elementarschulklasse.

Das Schauturnen der Knaben leitet Turnlehrer: **Rudolf Maurer.**

7. Montag, den 11. Juni, nachmittags von 3—4 Uhr mit der IV. Elementarschulklasse.
8. Montag, den 11. Juni, nachmittags von 4—5 Uhr mit der III. Elementarschulklasse.
9. Dienstag, den 12. Juni nachmittags von 4—5 Uhr mit der II. Knabenklasse.

Die ordentlichen Prüfungen der einzelnen Klassen werden im grossen Saale II. St. des Gymnasialgebäudes, die Turnprüfungen aber in der Turnhalle, ebener Erde, kleinem Hofe abgehalten.

Der Erfolg des Zeichenunterrichtes, sowie die Proben der weiblichen Handarbeiten sind an den Prüfungstagen der betreffenden Klassen zur Ansicht aufgelegt.

 Zu diesen Prüfungen laden wir hiemit die P. T. Vorsteher der Gemeinde, die Eltern und Vormünder, sowie die Freunde des Unterrichtswesens höflichst ein.

Aufnahms-Vorschriften.

1. Das Schuljahr 1900/1901 beginnt am 1., der Unterricht am 6. September.
2. Am 1., 2. und 3. September von 8—12 Uhr werden nur protestantische Zöglinge eingeschrieben, am 4 und 5. September vormittags aber jene Kinder anderer Confession, welche schon im verfloßenen Jahre Zöglinge unserer Schule waren.

3. *Nicht protestantische Schüler*, die bisher unserer Anstalt nicht angehört haben, können nur dann aufgenommen werden, wenn es der Raum gestattet; weshalb deren regelmässige Einschreibung höchstens am 6. September vormittags von 10—12 Uhr erfolgen kann.

4. Die Eltern werden gebeten, Jahr und Tag der Geburt ihrer Kinder mittelst Geburtsscheines, *die stattgefundeue Impfung ihrer Kindez aber mittelst ärztlichen Zeugnisses* zu bestätigen, sowie auch *die Einschreibtage und Stunden unsomehr genau einzuhalten, da über die festgesetzte Schüler-Zahl der einzelnen Klassen* (namentlich I. Kl. = 50, II = 60, III. Kl. = 70 u. IV. = 80) *niemand mehr aufgenommen werden darf, selbst dann nicht, wenn der verspätet sich Meldende auch schon Zögling unserer Schule war.*

5. Das löbl. Presbyterium unserer Gemeinde hat das Schulgeld an unseren Volks- und Bürgerschulen folgendermassen abgerundet:

In der Elementarschulen zahlen die Evangelischen A. C.: 14 fl. die Reformirten und die nicht activen Gemeindemitglieder: 20 fl., nicht protestantische Schüler: 40 fl.; — in den Bürgerschulclassen zahlen die Evangelischen A. C.: 18., die Reformirten und nicht activen Gemeindemitglieder: 24 fl. und die nicht protest. Schüler: 50 fl.

6. Nach-, Aufnams- und Privatprüfungen werden nach vorhergegangener Anmeldung in der erste Woche des Septembers vorgenommen.

Eine Aufnahmeprüfung wird auch von jenen Schülern gefordert, welche etwa vor der Schlussprüfung ausgelieben sind, ohne eine Privatprüfung abgelegt zu haben.

7. *Bei Beginn des regelmässigen Unterrichtes hat jeder eingeschriebene Schüler unbedingt in seiner Klasse zu erscheinen; wer spätestens bis zum 15. September nicht erschienen ist, wird als ausgetreten betrachtet und seine Stelle anderwärts besetzt.*

8. Nachdem It. §. 7. d. Gezetz-Artikel XXXVIII. v. J. 1868. die im elterlichen Hause **privatim** unterrichteten Schüler ebenfalls verpflichtet sind, alljährlich an einer öffentlichen Lehranstalt Prüfung abzulegen, können die bei uns sich zu Privatprüfung meldenden Zöglinge nur dann aus den Lehrgegenständen einer höheren Klasse geprüft werden wenn sie aus den vorhergehenden Klassen ein giltiges Zeugniß aufzuweisen vermögen. Für solche Prüfungen ist an die Gemeindekassa 6. fl. zu entrichten, ausserdem für die Elementarschüler-Privatprüfung 10 fl., für die Bürgerschüler-Privatprüfung 15 fl., zu zahlen.

9. Jeder Zögling ist verpflichtet, bei der Einschreibung das Schlgeld für das erste Halbjahr zu erlegen.

10. Ganz *zahlungsunfähige protestantische* Zöglinge können von der Entrichtung des Schulgeldes befreit werden, wen sie sich mit einem kurzgefassten schriftlichen Gesuche, dem ein von einem der Herren Prediger unterschribenes Armutszeugniß beiegelegt ist, durch den Rektor an das löbl Presbyterium der Gemeinde wenden, und wenn dieses ihre Bitter als begründet anerkennt. Solche Gesuche müssen jedes Jahr aufs neue eingerichtet werden.

Nachdem bei der Aufnahme in die I. Klasse unseres evang. Obergymnasiums diejenigen Knaben, welche unsere IV. Elementarklasse mit gutem Erfolge absolvirten, in erster Reihe berücksichtigt werden, ersuchen wir jene geehrten Eltern, welche gesonnen sind, ihre Knaben im nächsten Schuljahre in unserem Gymnasium unterrichten zu lassen: sie mögen die betreffenden Schüler am Schlusse dieses Schuljahres d. i. am 27. und 28. Juni vormittags von 8—12 Uhr bei dem Gymnasialdirector inscribieren lassen; bei dieser Gelegenheit die nöthigen Dokumente: 1. Die Geburtsmatrikel, 2. Das Schulzeugniss der IV. Klasse und 3. den gesetzlichen Impfschein um so gewisser beibringen, da sie nur bei genauer Befolgung dieser Bedingungen auf die gewisse Aufnahme ihrer Knaben rechnen können.

Zutolge Auftrages des Presbyteriums der ung. und deutsch ev. Gemeinde A C. in Pest — Budapest, den 28-ten Mai 1900.

Im Namen des Lehrkörpers:

Anton Falvay

d. Z. Rektor.

FÜGGELÉK.

Kimutatás

a Luttenberger-alapra befolyt adományokról.

1. Almási János ig. ivén a II. ker. Medve-utczai közs. el. isk. tantestülete	1-80		
2. Altstok Bódog	4-		
3. Bánó József ig. ivén	18 20		
ehhez járult: Endre János, Bánó József, Szabó István, Tamás Antal, K. B., Boárné. Stojanovits, Árpássyné, olvashatatlan név, Müller Ilona 1—1 koronával; F. X. Y., Kindlovits Pál, N., Virányi Margit, Virányi Henriette, Gogola Gizella, és Sebők 60—60 fillérrel; M. x. y., Zs. G., P. O., Huszár Zoltán, x. y., M., E. Gy., N. N. Sz., B. x. y. és M. 40—40 fillérrel			
4. Baumann József ig. ivén a VIII. ker. Madách-utczai tanítótestület	7-10		
5. Beliczay Béla	20-		
6. Bendl Henrik ivén	64-		
ehhez járult: Stephani L. 60 k-val és Bendl Henrik 4. k-val			
7. Binder Mihály	10-		
8. Dr. Bókay Árpád	4-		
9. Dr. Böhm Károly	20-		
10. Böngérfi János ivén	13-20		
ehhez adott: Böngérfi J. 4 k-t, Böngérfi Jánosné 2 k-t, Böngérfi Géza 20 f-t, Böngérfi Kálmán 20 f-t, Böngérfi Ilona 20 f-t, Böngérfi Margit 20 f-t, Obery János 40 f-t, N. N. 20 f-t, N. N. 20 f-t, Dr. Zsengery Sámuel 2 k-t, N. 60 f-t, Kraul E. 1 k-t, Kraul Gy. 40 f-t, Ernsti 20 f-t, Lajoska 20 f-t, Bruck Jolán 1 k-t, A. S. 20 f-t-			
11. Bredl Sándor ig. ivén N. N.	2 40		
12. Brocskó Lajos ig. ivén	16-		
ehhez járult: Brocskó L. 6 k-val, Krenkó István, Varga Endre, Csernók Rezső, Petrik Janka és özv. Machik Gyuláné 2—2 koronával.			
13. Brust Dávid	20-		
14. Budapesti (budai) tanítóegylet	20-		
15. Budapesti ág. hitv. ev. közös egyház	200-		
16. Budapesti ág. hitv. ev. német egyházgyülekezet	50-		
17. Budapesti ág. hitv. ev. főgymnázium tanári kara	40--		
18. Budapesti deáktéri ág. hitv. elemi és polgári iskola tantestülete	200.-		
19. Burchard-Bélaváry Konrád	20--		
20. Cserjessy József ig. ivén a VII. ker. Várna-utczai közs. el. iskola tantestülete	8-		
21. Dr. Dirner Lajos ivén	20-		
ehhez járult: Dr. Dirner Lajos 10 k-val, Dirner Lajosné 4 k-val, ifj. Dirner Lajos, Dirner Miklós és Dirner György 2—2 k-val.			
22. Druisner György	2-		
23. Ehrlich Manó és családja	30-		
23. a) Falvay Antal ivén	30.-		
ehhez járult: Falvay Antal 5 k-val, Falvay Sándor 3 k-val, Falvay Gizella 2 k-val, Kalma Pál 10 k-val, Mauritz Vilmos 10 kor-val.			

24. Folkusházy Lajos ivén . . . 8·40
 ehhez járult: Folkusházy Lajos, Agorasztó Tivadar, Dr. Bodor, Almády G. 2—2 k-val és N. N. 40 fillérrrel.
25. Frankl Mór ivén . . . . . 20—
 ehhez járult: Wertheimer Albert 10 és Frankl Mór 10 k-val.
26. Fuszek Tivadar . . . . . 20—
27. Gergelyi Jakab ig. ivén a tanuló-utczai iskola tantes-tülete . . . . . 6—
28. Gerő Tibor . . . . . 10—
29. Glatz Henrik ivén . . . . . 70—
 ehhez járult: Glatz Henrik 10 és Fuchs-Weber Carolina 60 k-val.
30. Glück Frigyes . . . . . 20—
31. Gotláb György ig. ivén . . . 4—
 ehhez járult: Gotláb Gy. 2 k-val, Zomor Mária és Weisz Irma 1—1 k-val
32. Grentzner Antal . . . . . 1—
33. Groó Vilmos . . . . . 2—
34. Gundel János . . . . . 50—
35. Győry Loránd . . . . . 10—
36. Gyulányi Adolfig. ivén a III. ker. Timár-utczai el. isk. tantes-tülete. . . . . 5—
37. Dr. Gyulay Béla ig. ivén az V. ker. polgári leányiskola tantes-tülete . . . . . 13—
38. Hajnal Adolf ig. ivén . . . 25·08
 ehhez adott: H. 4 k-t, Gr. B., R. J., Sch. J., B. G., Irén és Etelka, R. L., x. y. E. K., Sz. E., F., F. F., Irén és Gizi, Z. G. és B. A. 1—1 k-t; A. H. és H. 80—80 ft; N. 68 ft; N. N., R. O., x. y. z. S. és neje, N. N., N. N., N. N., Aranka 40—40 ft; N. és N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. 20—20 ft.
39. Harkai Mór . . . . . 5—
40. Hauser Ferencz ig. ivén a VII. ker. Kazinczy-utczai tantes-tülete . . . . . 3—
41. Heckenast Róbert ivén . . . 44—
 ehhez járult: Heckenast Róbert, Heckenast Róbertné, Kunz Frigyes és özv. Kertész Józsefné 10—10 k-val; Novágh Károly és Popét 2—2 k-val.
42. Dr. Hertzka Károly ivén . . 12—
 ehhez járult: Mekler Oszkár 2 és Dr. Hertzka Károly 10 k-val
42. a Herzog József ivén . . . . 20—
 ehhez adott: Herzog József és Dr. Bálint Ernő 4—4 k-t; Révay Bódog, ifj. Benkő Gyula, Beimel Sándor, Enyedi Béni, Haaz Emil és Herzog Ernő 2—2 k-val.
43. Hetzer József ig. ivén . . . 4—
 ehhez járult: Hetzer József és Andreanszky Vilma 2—2 k-val.
44. Hornyánszky Viktor . . . . 10—
45. Ivitz Ferencz ig. ivén a Rottenbiller- utczai elemi fi. iskola tanítótestülete . . . 8—
46. Dr. Jármay Gyula . . . . . 10—
47. Kafka Károly ig. ivén . . . 5—
 ehhez járult: Kafka Károly 4 és Gáti György 1 k-val.
48. Kapy Gyula ig. ivén . . . . 30—
 ehhez járult: Winecker J., Nikelszky Zoltán, Norcsics Ferencz és Hajnal Károly 10—10 f-rel; Kiss Gábor, Buncsák, Járffás Pál, Hajas Dénes, Dächert Jakab, Kisfaludy Károly, Németh Ferencz, Oswald Sándor, Unger Emil, Szalay Samu, Kirchner Lajos és Kovács József 20—20 f-rel; a soproni ev. tanítóképző intézet Pálffy köre 7 k. 20 f-rel; a soproni ev. tanítóképző intézet tanárai 20 k-val.
49. Kéler Napoleon . . . . . 100—
50. Dr. Keszits Antal ivén . . . 14—
 ehhez járult. Dr. Keszits Antal 10 és C. B. 4 k-val.
51. Király Emma . . . . . 4—
52. Dr. Királyfi Ármin . . . . . 20—
53. Kirchknopf Mihály . . . . . 20—
54. Kiss Béla ig. ivén a VII. k. Dohány-utczai közs. el. isk. tantes-tülete . . . . . 4—
55. Kogutovicz Manó . . . . . 10—
56. Koob Géza ivén . . . . . 56—
 ehhez járult: Bálint Béla, Kartschoke János, Grossmann Miksa, Dr. Rosenberg Sándor, Meixner Ferencz, Schwarz Mór, Kiss József, Weinszisz Lajos, Frisch Béla, Wellisch Arnold, Dr. Reichfeld Izor, Neubauer Miksa, Dr. Feldmann Árpád Földes, Dr. Gonda Dezső, Schulhof Bernát, Brandstetter, Berthold Teltsch, Win-

- ter Lajos és Berkes Imre
2—2 k-val; Hüyös József és
Koob Géza 10—10 k-val.
57. Kornfeld Gyula . . . . . 6—
58. Könyves Károly . . . . . 2—
59. Krammer Gusztáv ig. ivén
a X. ker. Szt. László-téri
közs. el. isk. tantestülete . . . . . 6—
60. Kurz Sámuel ivén . . . . . 40—
ehhez járult: Kurz Simu-
elné és Kurz Gizella 2—2
k-val, Kurz Sámuel 4 k-val;
Komáromy Lajos és Schrei-
ner Rezső 6—6 k-val; Péter-
fy Sándor 20 k-val
61. Lakits Vendel ig. ivén . . . . . 9—
ehhez járult: Lakits Vendel
Lakits Etelka és Csery
Kálmánné 2—2 k-val; La-
kits Aranka, Lakits Olga
és Herzog Sarolta 1—1 k-
val.
62. Latzkovich Károly ig. ivén 17—
ehhez járult: Locsava Au-
rél és Palkovics József 2—
2 k-val; Lenkey Emma,
Fónay Jolán, Oszwald Ilona
Heinzinger Katalin, Strei-
lingné, Porzsoltné, Schwendt-
nerné, Csák Lajosné és Meny-
hárd Frigyes 1—1 k-val;
N. N., N. N., 60—60 f-rel;
N. N., N. N., N. N., Jan-
csok, N. N., N. N. és N.
N. 40—40 f-rel.
63. Lederer Abrahám . . . . . 6—
64. Létai Péter ig. ivén . . . . . 3—
ehhez járult: Létai Péter 2
és Devecseri Irén 1 k-val.
65. Dr. Lichtenberg Kornél . . . . . 10—
66. Lindner Károly ig. ivén a
III. ker. Lajos-utczai tan-
testülete . . . . . 6—
67. Lux Ede . . . . . 10—
68. Macher Endre ivén . . . . . 8—
ehhez járult: Macher Endre
4 k-val; Macher Ilona és
Macher Endréné 2—2 k-val.
69. Magdics Károly . . . . . 2—
70. Markó Albert . . . . . 10—
71. Maurer Rezső . . . . . 4—
71. a) Ifj. Muhr György ivén . . . . . 24—
ehhez járultak: Seyder-
helm Ernő 6 kor.-val, N.
N. 2 kor.-val, Bodendorfer
M. 2 kor. val, Kovács Emil
2 kor.-val, Karácsonyi Já-
nos (Kolozsvár) 2 kor.-val,
Muhr György 10 kor.-val.
72. Dr. Münnich Aurél ivén . . . . . 20—
ehhez járult: Münnich Len-
ke 2 k-val; ifj. Münnich
Aurél és Münnich Aladár
4—4 k-val; Dr. Münnich
Aurél 10 k-val
73. Nádas Sándor ig. ivén . . . . . 4—
ehhez járult: Nádas Sán-
dor 2 k-val; Irtzing Imre
és Kardos Sámuel 1—1 k.
74. Okolicsányi Gyula . . . . . 20—
75. Palotai Rezső . . . . . 10—
75. a) Pecz Ármin . . . . . 2—
76. Peres Sándor ivén . . . . . 11—
ehhez járult: a rákosi el.
isk. 2-k-val; Mesterházy
Eszter, Kirchner Béláné,
Preszmeyer Emilia, Ste-
pankó Albert és Peres Sán-
dorné 1—1 k-val; Peres
Sándor 4 k-val.
77. Pinkas Zsigmond ivén . . . . . 42—
ehhez járult: Pinkas Zsig-
mond és Goldberger Samu
10—10 k-val; Lutovszky,
Burckhard Frigyes, Ber-
telsmann C. S. és Jenny
Veti 4—4 k-val; Stern
Julia, Limberger Henrik
Montag Philip 2—2 k-val.
78. Dr. Pözel István . . . . . 4—
79. Ráth Arnold ivén . . . . . 30—
ehhez járult: Kindermann
József, Geissler Arthur és
Ráth Arnold 10—10 k-val.
80. Richter Ferencz ig. ivén a
Szemere-u. el. isk. tantest.
4—
81. Rosmanith Vilmos ig. ivén a
VI. k. lovag-utczai közs.
el. isk. tantestülete . . . . . 5—
82. Sántha Lajos ig. ivén a Nyár-
utczai el. isk. tantestülete 4—
83. Schmidt Albin ig. ivén . . . . . 14—
ehhez járult: Görög István-
né, Simony Gizella, Száva
János és özv. Szauer Ar-
noldné 2—2 k-val; Schmidt
Albin 6 k-val.
84. Scholtz Gusztáv ivén . . . . . 12—
ehhez járult: Scholtz Gusz-
táv 10 és Kauffmann Ca-
mill 2 k-val
85. Schranz János . . . . . 20—
86. Dr. Schreyer Jakab ivén . . . . . 164—
ehhez járult: Dr. Schreyer
Jakab 50 k-val; Altmann
Ignác, Stern Alfréd és Kol-
mer Ágoston 30—30 k-val;
Messinger Ármin és Müller
Ede 10—10k-val; Hollän-
der Mór 4 k-val.
86. a) Singer és Wolfner czég . 100—

87. Somlyai József . . . . . 2—
88. Spanberger Alajos . . . . . 2—
89. Sretvizér Lajos ig. ivén . . 16-64
 ehhez járult: Sretvizér La-
 jos 4 k-val; Kapy Rezső
 2 k-val és a VI. ker. Sziv-
 utczai közs. el. népiskola
 tantestülete 10 k. 64 f-rel.
90. Steinhausz István . . . . . 10—
91. Stolmár László ig. ivén . . 2-40
 ehhez járult: Lathwesen
 Henrik 40 f-rel; özv. Hoff-
 mann Tódorné és Stolmár
 László 1—1 k-val.
92. Szántó Mihály . . . . . 10—
93. Szende Antal ig. ivén a III.
 ker. Kórház-utca el. isk.
 tantestülete . . . . . 20—
94. Szepesi tanítóegyesület . . 10—
95. Szőke István ig. ivén . . . 15—
 ehhez adott: Buza János 2
 k-t. Szőke István 1 k. 60
 f-t; Straub Irén 1 k. 40
 f-t; Diószeghy Béla és
 Sziberthné 1—1 k-t, Köké-
 nyi Péter, Richter Károly-
 né, Fröhlich Erzsébet, Wa-
 cher János, Csáky Elek
 60—60 f-t; Soltész Kálmán
 Marótné, Szellő Sándor,
 Lakits E. és Aranka, Rom-
 hányi Sándorné, Graf Irma
 Kozmáné, Benedekné és N.
 N. 40—40 f-t; N. N., P. P.,
 Szabó Adolf, N. N., Kom-
 játhy Paula, Bosnyák Ja-
 kab, Fodor József 20—20
 f-t.
96. Szóts András ig. ivén . . 2-30
 ehhez adott: Szóts András
 1 k-t; Cavalloni Pál és
 Heinlein János 50—50 f-t;
 Pusztai Károly 30 f-t
97. Torkos László ivén . . . . 10—
 ehhez járult: Hermann
 Róza, Egan Luiza, Dr. Ba-
 cherné, Odor Henrietta, Bu-
 zogány Ágnes, V. P. V.,
 Szerémi Alajos és Bokel-
 bergné 1—1 k-val; Torkos
 László 2-val.
98. Trajtler Károly ig. ivén . . 9—
 ehhez járult: Trajtler Ká-
 roly 2 k-val; Radvánsky
 Károly, Farkas Elek, Mous-
 song István, özv. Hlavács
 Dánielné, Guary Etelka,
 Farkas Elekné és Gyurman
 Irén 1—1 k-val.
99. Tuczentaller Aurél . . . . . 6—
100. Ujváry Béla . . . . . 2—
101. Ulbrich Sándor ivén . . . . 40—
 ehhez adott: Bálint Sándor
 10 k-t; Dr. Pajor Ignác,
 Stettka Gyula, Dr. Bálint
 Ernő, Dr. Bartsch Gusztáv
 4—4 k-t; Ulbrich Ede, S.
 C., ifj. Vágó Pál, P. H.,
 Fischer Bódog, Weber Ru-
 dolf és Homicskó 2—2 k-t.
102. Vajdafy Gusztáv ig. ivén . 20—
 ehhez adott: Vajdafy Gusz-
 t 2 k-t; V. G.-né 2 k-t 20
 f-t, Keller Mihály, Pagács
 János, Gondos József, Nádas
 Kálmán, Bártfai János,
 Bogyó Kálmán, Ulrich G.
 Adolf, Rada Ilona, Aurada
 Irma, özv. Nouvier Ivánné
 Weiler, Gloger Antonia,
 Horváth Miklósné, Fábry
 Sarolta és Viola Erzsébet
 1—1 k-t; Schill Engenia
 60 f-t; Molnár István 20
 f-t.
103. Várkonyi József ig. ivén az
 V. ker. sziget-utczai közs.
 el. iskola tantestülete . . . 7—
104. Vasskó Endre . . . . . 4—
105. Velösy Lipót ig. ivén . . . 22—
 ehhez járult: Velösy Lipót
 20 k-val; Borovszky Lász-
 lóné 2 k-val.
106. Dr. Vetsey István . . . . . 20—
107. Wack Keresztély ivén . . . 12—
 ehhez adott: Wack Ke-
 resztély 6 k-t; Vogel Gy-
 ula 2 k-t; Wack Géza, Balla,
 Brunek és Semiedt A. 1—
 1 k-t.
108. Dr. Wágner Géza . . . . . 30—
109. Walkó Lajos ivén . . . . . 24—
 ehhez járult: id. Walkó
 Lajos 12 k-val; ifj. Walkó
 Lajos, Walkó Endre és
 Walkó Loránd 4—4 k-val.
110. Waltersdorfer Pál . . . . . 10—
111. Wehner Gyula ig. ivén a
 IV. ker. gr. Károlyi-utczai
 iskola tantestülete . . . . 10—
111. a) Wichmann Ede ivén . . 6—
 ehhez adott: Wichmann
 Ede, Schneider Viktor és
 Gärtner Rezső 2—2 k-t.

112. Wünsch Róbert ivén . . . 20.— ehhez járult: Wünsch Róbert 10 k-val; Wünsch János, Wünsch Rezső, Wünsch Ottó, Wünsch Ernő és Wünsch Frigyes 2—2 k-val	113. Zsigmondy Géza ivén . . . 30.— ehhez járult: Dr. Magyar László 10 k-val; és Zsigmondy Géza 20 k-val.
	114. Dr. Zsigmondy Jenő . . . 20.— Összesen 2485.—

Az elnökség nevében:

Falvay Antal

Scholtz Lajos
pénztáros.
